

Få EU ut av jernbanesporet. Stem for veto!

EUs jernbanepakke pålegger anbud på togstrekninger og oppsplitting av NSB. Regjeringspartiene og støttepartiene nekter å bruke vetoretten. Om dette skal stanses, må Stortinget presses til å **legge ned veto**. Side 4–5

Bli medlem i Nei til EU!

Send følgende SMS-melding
NEITILEU <DITT NAVN OG
EPOSTADRESSE> til
2090 (200,-)

MENINGSMÅLINGER:

Vil heller ha handelsavtale enn EØS s. 6

EØS ER 25 ÅR:

– 25 år med EØS er mer enn nok s. 8

STORTINGSVALGET:

Vi går gjennom programmene til partiene s. 12

Etter en kongress og før et valg

Fra jeg ble valgt til leder i Nei til EU i 2014 har jeg hørt om LO-kongressen og hvor viktig den var. Realistisk sett, skjønte vi nok at vi ikke kom til å snu hele kongressen i EØS-spørsmålet denne gangen, men optimismen var der, og målet var å komme lenger enn sist.

Norsk arbeidsliv er blant dem som er mest berørt av EØS-avtalen 25 år etter den ble underskrevet, og på veien mot vårens LO-kongress har vi de siste par årene fulgt de ulike fagforeningenes landsmøter, jublet og ergret oss over ulike vedtak.

Resultatet fra LO-kongressen krever at tariffavtaler, norsk arbeidslivslovgivning og ILO-konvensjoner skal ha forrang framfor EØS-avtalen.

LO er mot implementering av EUs jernbanepakke IV og gjorde gode vedtak om bemanningsbransjen.

Flere artikler i Standpunkt denne gang analyserer hvor langt vi kom og hvilket handlingsrom vi har videre. Det er viktig, for EØS-debatten må tas. Når både Europabevegelsen og Nei til EU er enige om at EØS-avtalen er dårlig og udemokratisk, kan man da ikke for alvor mene at det ikke finnes noe bedre alternativ? At EU-tilhengerne mener EU-medlemskap er løsningen, godtar jeg. At EU-tilhengerne stadig er få, er jeg veldig glad for!

Meningsmålinger nå viser også at når folk får et alternativ til EØS-avtalen, er det stadig flere som vil ha handelsavtale i stedet for EØS. Ting er i endring.

På julaften jublet daværende fylkesleder i Sør-Trøndelag, Marit Sandtrø, i et tosidert oppslag i Klassekampen over at flere ville ha handelsavtale enn EØS-avtale. Senere har både landsdekkende målinger og flere fylkesmålinger vist den samme klare tendensen. Nå sist for Rogaland, Hedmark og Nordland.

EU-motstanden er også målt og holder

seg kjempehøyt. I Rogaland var for eksempel nei-prosent 73 prosent. Den landsdekkende meningsmålingen i forkant av LO-kongressen viste også at 47 prosent ønsket folkeavstemning om EØS.

I Nei til EU har vi landsmøtevedtak med ønske om folkeavstemning om EØS og vedtak om at Nei til EU vil ut av EØS. Samtidig er vi grasrotorganisasjonen som forvalter folkets nei, har plass til flere syn om EØS og vil holde kunnskapen oppe og debatten om EU-spørsmålene levende.

Hva betyr årets stortingsvalg for Norges forhold til EU? Enda en gang har Nei til EU stilt stortingskandidatene spørsmål om hva de mener om EU og EØS-relaterte spørsmål. Skal EU bestemme reglene i arbeidslivet gjennom EØS? Finner vi oss i at EØS trumfer norske tariffavtaler? Skal norsk energipolitikk bestemmes i Brussel? Hva mener de som kommer på Stortinget om dette.

Nei til EU stiller ikke bare slike spørsmål; vi lager utredninger, Vett-hefter, pamfletter, avisa Standpunkt. Vi driver kampanjer og organiserer politisk aktivitet. Vi er en aktiv, tverrpolitisk folkebevegelse, en kunnskapsbank

AV KATHRINE KLEVELAND

Leder i Nei til EU

kathrine.kleveland@neitileu.no

Tegning: Pål Hansen, alias UKRUT.no

og en beredskapsorganisasjon som aldri sover.

Kristen Nygård var opptatt av at alle i organisasjonen skulle kunne det samme. Det er et høyt mål, men det er fortsatt et viktig mål som vi jobber ut fra. Til alt dette trenger vi mennesker. Kloke hoder. Engasjerte medlemmer. Ideer og kunnskap. Vi trenger flere yngre medlemmer.

For vi skal videre, vi skal spisse argumenter, forberede oss enda bedre og huske at vi har mange flere mål enn LO-kongressen. Den politiske hverdagen møter oss – og dem som blir valgt inn på Stortinget – hver dag: Jernbanepakke IV og mulig tilknytning til EUs energibyrå. Verftsaken går videre. Hvordan vil Brexit gjennomføres, vil Norge fortsatt gi mer tollfrikvoter i landbruket til EU?

EU- og EØS-debatten må tas der du bor, i fiskebåten, på butikken, på universitetet, på kafé og rundt kjøkkenbordet. De politiske sakene står i kø, og Nei til EU skal love å fortsatt følge nøye med og være på banen!

EØS – halvveis til EU

EØS-debatten på LO-kongressen ble en tro kopi av debattene ute i samfunnet. EØS-kritikerne var opptatt av hvordan EØS endrer norske samfunnsforhold. EØS-tilhengerne holdt seg til ett argument: vi trenger EØS-avtalen for å for å få solgt varene våre til EU.

Hvis det virkelig var sånn at vi trenger EØS-avtalen for å få solgt varene våre i EU, skulle en tro at eksporten vår til EU økte særlig sterkt etter at EØS-avtalen trådte i kraft i 1994.

Men slik er det ikke. Eksporten til EU vokste kraftig før EØS-avtalen trådte i kraft i 1994 – og ikke fullt så kraftig etter 1994. Men eksporten til land utenfor EU har etter 1994 vokst enda sterkere enn eksporten til EU.

Årsaken er enkel. Da vi inngikk EØS-avtalen i 1992 hadde vi allerede hatt en frihandelsavtale med EU i 19 år. Avtalen ble inngått etter at det ble nei-flertall ved EU-avstemningen i 1972 og den trådte i kraft i juli 1973. Tollsatsene mellom Norge og EU ble trappa ned til null i løpet av en kort overgangsperiode.

EØS-tilhengeren Hallvard Bakke, leder for Sosialdemokrater mot EU (SME) i 1994, har sagt det slik: «Mange tror at EØS er avgjørende for markedsadgangen til EU. Dette er ikke riktig. Ved bortfall av EØS ville den tidligere handelsavtalen med EU tre i kraft i samsvar med bestemmelsene i § 120 i avtalen. Norge ville kunne selge sine varer uten toll og andre handelshindringer akkurat som før.» (Dagsavisen, 20.11.2003)

Mantraet om at vi trenger EØS for å «få solgt varene våre til EU» har hele tida vært en hersketeknikk for å få oppmerksomheten bort fra at nesten all vår eksport av vanlige industrivarer til EU hadde samme tollfrihet under handelsavtalen før 1994 som i EØS etter 1994.

Handelsstatistikk viser at i overkant av 150 land selger varer til EU, mange av dem små land i andre verdensdeler. Ingen av dem må endre lovverket sitt eller svekke tariffavtalene sine før EU vil kjøpe varene deres.

Den EØS-avtalen som Norge har inngått, krever at enhver norsk lov må vike hvis den er i strid med EUs regelverk. Noe slikt krever ikke EU av noen andre land enn Norge, Island og Liechtenstein. Bortsett fra EU finnes det heller ikke noe land her i verden som krever at en handelspartner må endre lovverket sitt for å få eksportert varene sine.

EØS-tilhengerne, her ved Hans Christian Gabrielsen, Gerd Kristiansen og Jonas Gahr Støre, holdt seg til ett eneste argument under debatten på LO-kongressen: Vi trenger EØS for å få solgt varene våre til EU.

FOTO: SANDRA SKILLINGSÅS, LO

Gro Harlem Brundtland tenkte ut en framtidig EØS-avtale [...] fordi hun ville få Norge inn i EU i «to sprang».

DAG SEIERSTAD

Standpunkt 3-2017

Hvis en lurer på hvorfor det er slik, er svaret enkelt. Det var ikke for å få solgt varer til EU at EØS-avtalen ble inngått. Da Gro Harlem Brundtland som statsminister i høsten 1988 tenkte ut en framtidig EØS-avtale sammen med Jacques Delors, den gang president for EU-kommisjonen, var det fordi hun ville få Norge inn i EU i «to sprang» i stedet for ett. Hun så for seg en lengre periode i EØS – før det endelige, kortere spranget inn i EU.

Det hun ikke kunne vite i 1988, var at Berlin-muren skulle falle i november 1989, og at den sosialdemokratiske regjeringen i Sverige alt i oktober 1990 skulle varsle et svensk medlemskap i EU. Dermed valgte Gro å satse på det samme «toget til Brussel» som svensker og finner bestilte billetter til.

Derfor ble da også EØS så enormt mye mer enn en handelsavtale. Mesteparten av avtalen skulle skyve store deler av EU-samfunnet på plass i Norge før

AV DAG SEIERSTAD

Medlem av rådet i Nei til EU

standpunkt@neitileu.no

velgerne i 1994 stemte over resten av EU-virkeligheten ved en folkeavstemning om medlemskap i EU.

Derfor er det – utafør EU – heller ingen andre land enn det aparte trekloveret Norge, Island og Liechtenstein som har en sånn avtale med EU. EØS-avtalen er ikke inngått «for å få solgt varene våre». Den ble inngått for å få Norge inn i EU «i to sprang».

Derfor er det – utafør EU – heller ikke noen andre land enn nettopp Norge, Island og Liechtenstein som må gi opp tariffavtaler og lovregler som begrenser innleie fra bemanningsselskap, eller som må ta fra havnearbeidere fortrinnsretten til å losse og laste. Og det er heller ingen andre land som må skyve til side ILO-konvensjoner fordi vi er bundet av en EØS-avtale som ble inngått for å bringe oss godt og vel halvveis inn i EU.

Nå finnes det land som må finne seg i det samme som de tre EØS-statene. Det er alle medlemsstatene i EU. De har samme markedsadgang til EU-markedet som Norge – og de må finne seg i at EU-regler har samme forrang framfor nasjonale lover for arbeidslivet, samme forrang framfor tariffavtaler og samme forrang framfor ILO-konvensjoner.

I de fleste EU-statene er de økonomiske og sosiale virkningene av denne forrang langt mer dramatiske enn i Norge. Det er mange grunner til det. Arbeidsløsheten er høyere, færre er i jobb, færre er fagorganisert, og fagbevegelsen har mindre innflytelse og svekkes stadig. Men det regelverket som ligger bak denne utviklingen er det samme i Norge som i EU på grunn av EØS-avtalen.

FØRSTE KOLLISJON KAN KOMME PÅ EUS JERNBANEPAKKE:

LO med gult kort til EØS-avtalen

LO-kongressen utfordrer **EU, EØS og ESA** på sak etter sak, på område for område. Første slag kan stå om anbud og organisering av jernbanen i Norge.

LO samler seg til kongress hvert fjerde år. Kongressen i mai slo på nytt fast at «reservasjonsmuligheten må brukes når EU-direktiver innskrenker nasjonale virkemidler mot sosial dumping og reduserer faglige rettigheter og velferdsordninger».

Kravet innebærer uunngåelige sammenstøt med EØS-avtalen på flere områder. Den første store kollisjonen kan komme ganske fort, mest trolig på jernbanen.

Vetokrav mot jernbanepakke IV

Jernbanereformen blir umulig å reversere uten at Norge bruker reservasjonsretten mot EUs jernbanepakke IV. Nødbremsen må til når handlingsrommet mellom jernbanes villene viser seg for trangt. Kravet kommer fra jernbanesektoren:

«Regjeringen forskutterer gjennomføring av EUs jernbanepakke 4, som er tenkt implementert i EØS-avtalen mellom EU og Norge. Norsk Jernbaneforbund krever at Norge reserverer seg mot jernbanepakke 4.» heter det i et vedtak fra Norsk Jernbaneforbunds 62. landsmøte 23.–26. oktober 2016.

LO kritiserer skarpt jernbanereformen og dens tilrettelegging «for en massiv konkurranse om offentlige midler og salg av offentlig eiendom og

infrastruktur, samt rasing av ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår. Dette innebærer også at LO er imot implementering av EUs jernbanepakke IV».

I klartekst betyr dette veto, slik Jernbaneforbundet og Lokomotivmannsforbundet har krevd.

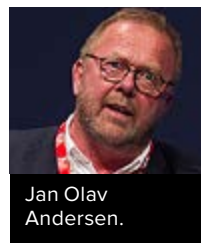
Dagens opposisjon på Stortinget har vært imot både anbudsutsetting og den oppsplittinga som dagens regjering har vedtatt. Ved et regjeringsskifte bør vi få vårt første veto mot et EU-direktiv siden postdirektivet.

Ny togstreik neste år?

Men det kan komme flere kollisjoner. Jernbanetilsynet hevder at det er i strid med EU-regler å lovfeste en nasjonal standard for lokomotivførere. Løftet om en slik lovfesting gjennom en egen forskrift var grepet som løste den lange NSB-streiken høsten 2016. Nå hevder altså Jernbanetilsynet at togselskapene ikke vil være forpliktet til å følge den nasjonale standarden, og viser til Lokomotivførerdirektivet.

– Jeg forventer at LO vil stå på vår side. [...] Uansett hva en mener om EØS, vil en komme i konflikt med EØS-avtalen hvis en ønsker å stoppe jernbanereformen, sa forbundsleder Rolf Ringdal i Norsk Lokomotivmannsforbund på LO-kongressen.

Forbundet og regjeringen er i dialog

Jan Olav Andersen.

Rolf Ringdal.

om implementering av en ny førerforskrift og sertifiseringskrav. Skulle ESA finne ut at tilpasningene som er gjort strekker seg utover rammene i direktivet, er det duket for ny togstreik i 2018. Da vil forbundet på ny kreve sertifiseringskravene inn i tariffavtalene.

Store deler av samferdselssektoren og andre bransjer vil føle presset for harmonisering og fri flyt på det europeiske tjenestemarkedet. For Norge betyr det harmonisering nedover, både når det gjelder lønninger, pensjoner og sikkerhet. EU ser på nasjonale yrkes- og kvalifikasjonskrav som en form for kamuflert proteksjonisme.

Myndighetsoverføring

Kongressen understreker i flere uttalelser behovet for nasjonal og offentlig styring av infrastruktur. Jernbanepakke IV kommer bitvis og nytt samtrafikkdirektiv er rundt hjørnet. I tillegg til å sementere tekniske sider ved jernbanereformen, innebærer direktivet overføring av nasjonal myndighet til Det europeiske jernbanebyrået ERA. Endringer i yrkeskvalifikasjonsdirektivet, lokførerdirektivet og kollektivtrafikkforordningen kan føre til en utvikling stikk i strid med det LO krever.

LO er også bekymret for at flere og flere virksomheter, også offentlige, velger å outsource utvikling og drift av

AV JAN R. STEINHOLT

jan@neitleu.no

IKT-systemer. «Offentlige virksomheter må derfor bidra til å utvikle sterke og levedyktige IKT-miljø, både gjennom å utføre oppgave i egen regi og gjennom en bevisst kontraktspolitikk.» Også dette harmonerer dårlig med at Norge umiddelbart etter LO-kongressen underla seg EUs IT-byrå som skal forvalte store IT-systemer på blant annet justis- og innenriksfeltet.

Nei til velferdsprofitt

Muligheten for å høste profitt på velferdstjenester vil LO ha bort. Dette er i realiteten en krigserklæring mot så vel EØS-avtalen som mot en eventuell TiSA-avtale. LOs største forbund Fagforbundet har lenge ført en hard kamp mot private konserner med sugerør ned i velferdssektoren. Offentlig og privat sektor i fagbevegelsen står last og brast med hverandre i denne kampen.

– Her gikk LO-kongressen aller lengst og valgte en radikal plattform som sier et klart nei til profitt i velferd, sa forbundsleder Jan Olav Andersen i Nei til EØS-forbundet EL og IT i sin oppsummering av kongressen, ifølge Fri Fagbevegelse.

LO skiller mellom kommersielle og ikke-kommersielle aktører. Men kravet vil møte EUs nye tjenestepakke som nettopp har til hensikt å likestille kommersielle og ikke-kommersielle velferdstjenester.

Innleieforbud

Kravet om å strupe en bemanningsbransje som underminerer det som gjerne blir kalt den norske modellen, er det viktigste grunnplanskravet i norsk fagbevegelse.

LO-kongressen krever at innleie som hovedregel ikke skal være tillatt. Dette er direkte i motstrid til vikarbyrådirektivet, som sier at restriksjoner på bemanningsbransjen er forbudt.

«LO skal jobbe for at handlingsrommet i EØS-avtalen og (vikarbyrå-) direktivet brukes for at arbeidsmiljøloven § 14-12 (5) anvendes av departementet for å forby innleie av visse arbeidstakergrupper eller innen visse bransjer når viktige samfunnshensyn tilsier det. LO mener at kampen mot løsarbeidersamfunnet er avgjørende for å hindre at den norske arbeidslivsmodellen forvitrer.»

Denne kampen er altså avgjørende. Her kommer man ikke utenom å konfrontere EØS på den ene eller andre måten. En unntaksklausul i vikarbyrådirektivet finnes, men den tolkes svært strengt av EU og EFTA-domstolen.

Konfronterer EU-retten

I handlingsprogrammet konfronterer LO-kongressen i realiteten EU-retten, gjennom å kreve bruk av det såkalte handlingsrommet i EØS-avtalen. «Norge må bruke handlingsrommet

1. Jonas Gahr Støre ba om LOs støtte til regjeringsskifte etter valget. Men avviste at han vil kreve fjernet bestemmelsene i EØS-avtalen om at EUs lover skal ha forrang når de kommer i konflikt med norske regler eller internasjonale konvensjoner.

2. LO-kongressen krever ikke EØS-uttømming, men flere vedtak vil trekke opp konfliktlinjene mellom EØS og et godt arbeidsliv de neste fire årene. BEGGE FOTO: SANDRA SKILLINGSÅS, LO

i EØS-avtalen både for å påvirke utformingen av nytt regelverk og ved gjennomføring i norsk rett. Politiske myndigheter må sikre at norske interesser ivaretas», heter det.

I tillegg til å gjenta kravet om at tariffavtaler må gis forrang over EUs regler, vedtok kongressen også å kreve grunnlovsfesting av ILOs kjernekonvensjoner, basert på de bitre erfaringene fra i fjor da Høyesterett slo fast at ILO-konvensjoner må vike for EØS-avtalen.

I kongressvedtaket heter det at LO skal «(K)reve at ILOs kjernekonvensjoner tas inn i menneskerettsloven og ved konflikt går foran annen lovgivning, også lover med tilsvarende forrangsbestemmelser. Norske tariffavtaler og norsk arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EUs regler. Det må startes et arbeid for å sikre at ILOs kjernekonvensjoner tas inn i Grunnloven.»

Dette er en innskjerping av vedtaket på forrige kongress i 2013. Den tidligere passusen om at en slik forrang «må avtales med EØS-avtalens parter», er strøket.

– Hvis vi skal lete etter noe positivt å si, er det at forsvarerne av EØS-avtalen har tegnet opp et handlingsrom som er veldig stort. Vi skal passe på å minne dem om dette handlingsrommet, sa Jan Olav Andersen i sin oppsummering av kongressen.

PUBLIKASJONER FRA NEI TIL EU

Årbok: Betydningen av brexit – 225 kr (medlemspris)

Hva betyr det for norsk EU/EØS-debatt når Storbritannia melder seg ut av EU? Intervjuer med blant andre Jonas Gahr Støre, Siv Jensen, Trygve Slagsvold Vedum, Knut Arild Hareide, Audun Lysbakken og Trine Skei Grande. Redaktør: Morten Harper. 176 sider.

EØS-guiden 2017

Femte utgave av den populære EØS-guiden. I denne kan du finne kort og poengtert informasjon om hva EØS-avtalen er, hvordan den fungerer og om det finnes alternativer til dagens EØS-avtale.

EØS-guiden

EØS-avtalen, rettsakt, konsekvenser og alternativer

5 fakta om Norges handel med EU og Europa

Åttesiders hefte i hendig A6-lommeformat. Presenterer fem viktige fakta om hvorfor norsk handel vil klare seg minst like godt med en handelsavtale om med EØS-avtalen.

EØS-meldingen: 25 år med EØS – Konsekvenser for arbeidsliv og samfunn

Rapporten er skrevet av Dag Seierstad, med bidrag fra en arbeidsgruppe bestående av Idar Helle, Heidi Larsen, Sigbjørn Gjelsvik, Margarete Eide Hillestad og Morten Harper. Arne Byrkjeflot og Helle Hagenau har også bidratt med tekst til rapporten. Utgitt av Nei til EU 2. mai 2017

Brosjyre EØS-bestemmer

Hvordan EØS-avtalen overstyrrer arbeidslovgivning, ILO-konvensjoner og tariffavtaler i Norge. Utgitt av DE FACTO - Kunnskapssenter for fagorganiserte

Andre publikasjoner

- De Facto 2-2017 EØS bestemmer
- De Facto 1-2017 Trygg samferdsel
- Verveløpeseddel: Du er viktig for neisaken
- Løpeseddel: – Vi vil ut av EØS
- Arbeidsnotat 2-2017: Brexit og EØS
- Arbeidsnotat 1-2017: EØS-avtalen og norsk næringsmiddelindustri

Fersk fakta og analyse

- April: Tariffavtaler blir «EØS-tilpasset»
 - April: Verftsdommen og hva den betyr for suverenitet og arbeidsliv
 - Mars: Energibyrådet ACER
 - Mars: Hvitboken om EUs framtid
- Les på nett: www.neitileu.no

Last ned fra Nei til EUs nettsider:

www.neitileu.no/kunnskapsbank

MEININGSMÅLINGAR VISER SKIFTE I EØS-SYNSPUNKT:

Nordmenn vil heller

1.

2.

Nye meningsmålingar viser at når nordmenn får alternativet om ein ny handelsavtale med EU, så vil langt fleire ha **handelsavtalen enn EØS-avtalen**. Vi ser ei vesentleg endring i nordmenn sitt syn på EØS.

Fleire meningsmålingar gjennomført av Sentio for Nei til EU sentralt og for fylkeslag i Nei til EU, frå desember til juni, viser at endringa er meir enn eit blaff. Den pågåande EØS-debatten ser ut til å ha gjort nordmenn meir kritiske til EØS og meir opne for å vurdere alternativ til avtalen.

Fylkesmålingar viser EØS-skepsis

I målingar der spørsmålet har vore ja eller nei til EØS-avtalen, utan alternativ, har eit fleirtal av nordmenn svart at dei støttar avtalen. Ei måling utført av Sentio for Klassekampen i november 2016 viste at 53 prosent av nordmenn støtta EØS-avtalen, medan 29 prosent ville røysta mot. Men i ei måling utført for Sør-Trøndelag Nei til EU i desember 2016 fekk sørtrønderane valet mellom EØS og ein handelsavtale. Målinga viste då at 38 prosent ville ha handelsavtale, mot berre 24 prosent som ville halde fram med EØS-avtalen. 24 prosent svarte veit ikkje.

– Dette er som forventet, sa Marit Sandtrø, dåverande leiar i Sør-Trøndelag Nei til EU til Klassekampen på julaften.

– Folk ønsker ikke EØS. Grunnen til at man har et flertall for EØS-avtalen er skremmelspropagandaen om at EU vil stenge oss ute og at vi ikke vil få solgt varene våre. Det stemmer ikke.

Meningsmålingar om EØS

Siste året har det vorte laga fleire meningsmålingar om EØS enn tidlegare. Meningsmålingane viser ein klar tendens til at folket heller vil ha handelsavtale enn EØS-avtalen.

3.

4.

Deler av handelen er sikret gjennom WTO-avtaler, og Norge og EU har gjensidig interesse av å bli enige på andre områder.

Det har også tidlegare vore gjort meningsmålingar der EØS-avtalen vart sett opp mot handelsavtale, men utfallet har vore varierende. Men fleire målingar i andre fylke frå 2017 viser at dette resultatet verken var eit blaff eller avgrensa til berre eitt fylke. I mai viste meningsmålingar gjennomført for Nei til EU i Rogaland og Hedmark at også der vil folk heller ha handelsavtale enn EØS-avtalen. 35 prosent av rogalendingane og 36 prosent av hedmarkingane vil ha handelsavtale, mot 23 prosent og 21 prosent som vil halde på EØS-avtalen.

– Det er interessant at flere vil ha

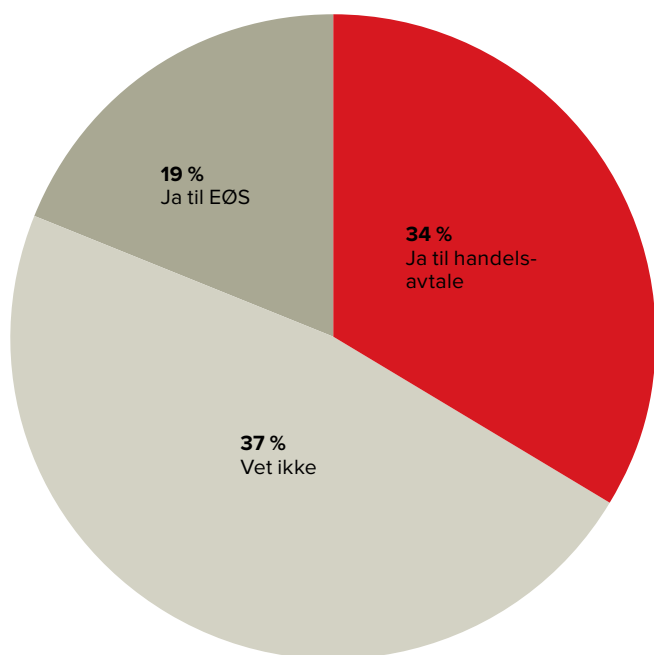
AV SINDRE HUMBERSET

sindre.humberset@neitileu.no

ha handelsavtale enn EØS

LO-medlemmer vil heller ha handelsavtale enn EØS

«Hvis du fikk valget om å bytte ut EØS med en handelsavtale, hva ville du valgt?» 785 LO-medlemmer spurt.
Kjelde: Sentio, april 2017

handelsavtale enn EØS. Når det likevel er såpass mange som ikke vet, er det nok fordi det er uklart om hvor viktig EØS er for handelen. Mange vet ikke at handelsavtalen fra 1973 fortsatt gjelder og vil tre i kraft den dagen vi eventuelt går ut av EØS. Den har også blitt oppdatert underveis, så det er ingen grunn til å frykte for handelen dersom vi går ut av EØS, sa fylkesleiar Leiv Olsen i Rogaland Nei til EU til Nationen 7. juni.

Og til sist har vi ei tilsvarande måling gjennomført for Nordland Nei til EU i mai og juni som viser at 36 prosent av nordlendingane vil ha handelsavtale, 22 prosent vil ha EØS og 43 veit ikkje. Alle disse målingane stadfestar inntrykket av at noko vesentleg har hendt med nordmenn sitt syn på EØS-avtalen.

To av ti av i LO vil ha EØS

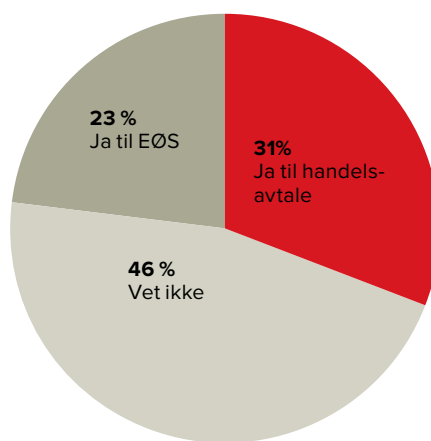
I samband med LO-kongressen laga Sentio ei meningsmåling for Nei til EU som omfattar 785 LO-medlemmer. Dette er ei svært stor og grundig undersøking, som difor må vurderast som truverdig. Resultatet av målinga viser at eit klart fleirtal vil ha ein handelsavtale framfor EØS-avtalen. Berre to av ti vil ha EØS-avtalen.

Av dei 785 spurte LO-medlemene er resultatet:

- Ja til EØS: 19 prosent

Det norske folket vil heller ha handelsavtale enn EØS

«Hvis du fikk valget om å bytte ut EØS med en handelsavtale, hva ville du valgt?» 3035 spurt.
Kjelde: Sentio, april 2017

- Ja til handelsavtale: 34 prosent

- Veit ikkje: 48 prosent

Dersom ein tek bort «veit ikkje»-kategorien, er rundt 36 prosent for EØS og 64 prosent for handelsavtale.

LO-medlemmer meir mot EØS

Den same målinga har også spurt 3035 frå heile folket. Resultatet blant alle dei 3035 spurte var:

- Ja til EØS: 23 prosent

- Ja til handelsavtale: 31 prosent

- Veit ikkje: 46 prosent

– Også for heile folket er det eit klart fleirtal for handelsavtale, seier Kathrine Kleivland, leiar i Nei til EU.

– Men det er viktig å merke seg at det er markant mindre oppslutting for EØS blant LO-medlemmer enn i folket generelt – og endå større støtte for handelsavtale.

Før kongressen publiserte LO ei eiga undersøking der 63 prosent var for EØS og berre 27 prosent mot.

– Vår meningsmåling av tilfeldige LO-medlemmer viser andre tal enn LO si eiga undersøking, der de ikkje oppgav andre alternativ enn EØS, og var basert på færre spurte, seier Kleivland.

– Vi gav alternativ, og då blir svaret annleis.

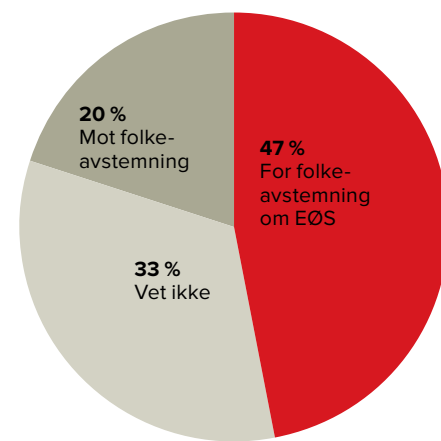
Vil ha folkerøysting om EØS

Ei Sentiomåling gjort på vegne av fylkeslag i Nei til EU i april viste også at meir enn dobbelt så mange nordmenn ønskjer folkerøysting om EØS-avtalen, enn som er imot. Målinga viser at 47 prosent støttar ei slik folkerøysting, 20 prosent er mot, og 33 prosent veit ikkje.

Ifølgje Nationen 2. mai er både Nei

Det norske folket vil ha folkerøysting om EØS

«Er du for eller mot å holde en folkeavstemning om EØS-avtalen?» 1000 spurt.
Kjelde: Sentio, april 2017

til EU og Europabevegelsen samde om at demokratisk underskot er ein viktig årsak.

– Det eneste alternativet nå, er bare et fullt EU-medlemskap, seier Irene Johansen, nestleiar i Europabevegelsen og stortingsrepresentant frå Østfold for Arbeiderpartiet, til Nationen.

Meiningsmålinga viser også at både EU-tilhengarar og -motstandarar ønskjer folkerøysting. 43 prosent av tilhengarane støttar folkerøysting, og 53 prosent av EU-motstandarane ønskjer det.

– Det viser at begge sider har sine grunner til å sette EØS-avtalen på dagsordenen. EØS-avtalen fører til et demokratisk underskudd. Det er alvorlig at vi politikere blir satt på sidelinjen av forberedelser og vedtak om stadig flere forordninger og direktiver som kommer fra EU som vi må implementere gjennom EØS, seier Johansen.

– Vi er enige om dette problemet, men har forskjellige løsninger.

– Mens EU-tilhengere mener fullt medlemskap er veien å gå, vil EU og EØS-motstandere ha en frihandelsavtale, men den skjønner jeg ikke hvordan skal se ut, seier ho.

Nei til EU vil ha ei offentleg utgreiing om den norske situasjonen etter at britane går ut av EU.

– Mange som sier de er for EØS, er ikke det fordi de mener det er en god avtale, men fordi de er usikre på alternativet. Vi skal gjøre det vi kan for å vise at det finnes alternativer til EØS, og en fornyet handelsavtale er mye bedre enn dagens EØS, seier Kleivland til Nationen.

1. Kathrine Kleivland, leiar i Nei til EU. FOTO: EIVIND FORMOE
2. Irene Johansen, nestleiar i Europabevegelsen og stortingsrepresentant frå Østfold for Arbeiderpartiet. FOTO: ARBEIDERPARTIET
3. Marit Sandtrø, tidlegare leiar i Sør-Trøndelag Nei til EU. FOTO: EIVIND FORMOE
4. Leiv Olsen, leiar i Rogaland Nei til EU. FOTO: EIVIND FORMOE

25 ÅR MED EØS-AVTALEN ER MER ENN NOK:

– Det er EU som har tjent p

– Det regelverket som er plagsomt hos oss, er dramatisk verre i EU. Hvordan forklarer EØS-tilhengerne at det som er så ille for EU kan være bra for oss i Norge? Spørsmålet ble stilt av Dag Seierstad da han la fram **Nei til EU sin EØS-melding** på 25-årsdagen for den ulykksalige underskriften i Porto 2. mai 1992.

Det vel femti sider store dokumentet ble presentert av rapportens hovedskribent Dag Seierstad og av nestleder i Nei til EU, Idar Helle.

– Dette er ingen dag vi feirer, sa Kathrine Kleiveland da hun åpnet møtet, men en dag vi vil markere. Det er et paradoks at vi stadig må lete etter handlingsrom for å unngå de verste virkningene av EØS-avtalen, sa hun.

Det har i årtier blitt lagt lokk på EØS-debatten. Men, som Dag Seierstad påpeker, etter at LO-kongressen vedtok sine krav i 2013 har vi – for første gang – fått en virkelig EØS-debatt.

Rapportens undertittel «konsekvenser for arbeidsliv og samfunn» peker på EØS-avtalens utvikling gjennom et kvart århundre. Konsekvensene har vært og er store. Snart 12000 rettsaker fra EU har i denne perioden tvunnet seg inn i norsk lovverk. Nye kommer hver eneste dag. Også på områder som ikke skulle omfattes, som landbruk og fiskeri.

EØS-avtalen var omstridt i 1992. Noen så på den som snikinnmelding i EU, andre som et nasjonalt kompromiss, atter andre som et venteværelse for fullt EU-medlemskap.

Etter at folket i 1994 en gang for alle avlyste timen Gro hadde bestilt på Brussel-klinikken, ble Norge likevel sittende på venteværelset. Som om ikke det var nok, har stortingspolitikkerne villig slukt enhver medisin foreskrevet av dr. Delors og dr. Juncker, helt uten hensyn til varseltrekant eller reseptens mørke blåfarge. Konsultasjonene har foregått i EØS-komiteen, men folket har aldri blitt konsultert.

Fagbevegelsen trues

Leder av arbeidsgruppa for EØS-meldingen, Idar Helle, la fram hovedkonklusjonene.

– Vi kommer fram til at de viktigste

Nye EØS-utredninger

■ EØS-meldingen: 25 år med EØS – Konsekvenser for arbeidsliv og samfunn.

■ DeFacto-rapport 2-2017: EØS bestemmer. Hvordan EØS-avtalen overstyrer arbeidslivslovgivning, ILO-konvensjoner og tariffavtaler i Norge. Av Idar Helle og Paul Bjerke.

■ DeFacto-rapport 1-2017: Trygg samferdsel. Rapporten «Trygg samferdsel? EØS og sikkerheten i norske transportnæringer» er utarbeidet av De Facto – Kunnskapssenter for fagorganiserte vinteren 2017.

■ Last ned rapportene på neitileu.no

drivkreftene i EØS-avtalen er nært knyttet til EUs strategiske mål for det europeiske arbeidsmarkedet, sa han.

– Vi påviser hvordan EØS-reglene trumfer arbeidslivslovgivning, ILO-konvensjoner og tariffavtaler.

Helle la særlig vekt på forholdene rundt den såkalte verftssaken og følgene for allmenngjøring av andre tariffavtaler. EØS overkjører vår eldste overenskomst, verkstedsoverenskomsten fra 1907, og dens betingelser om dekning av reise, kost og losji. Høyesterett og ESA har nå slått fast at allmenngjøringslovgivningen er underordnet EØS-avtalen. Oppsigelse av EØS er nødvendig for å unngå samme utvikling som i EU med en fagbevegelse som mister innflytelse og oppslutning, oppsummerte Helle.

En svart dag

– Det var den svarteste dagen i mitt liv da Stortinget godkjente EØS-avtalen, sa Dag Seierstad (80).

– Det var til og med den verste delen

av EU-systemet Stortinget godkjente, det verste for norsk arbeidsliv, la han til.

Seierstad trakk de historiske linjene ved å minne om at fagbevegelsen i Europa altfor seint innså at et utvidet indre marked med konkurranse mellom bransjer, bedrifter, banker og industrisentra også betyr konkurranse mellom de som tilbyr arbeidskraft og mellom produksjonsstedene.

Dette indre markedet har sterkt bidratt til den høye arbeidsløsheten i Europa som igjen har svekket fagbevegelsen kraftig. I dag mener Seierstad at Euro-LO og deres forskningsinstitusjoner, tross den ramsalte EU-kritikken som de ofte målbærer, er kjøpt og betalt av EU-systemet som finansierer dem. Derfor lar de aldri kritikken utvikle seg til noe som virkelig truer EU.

Norge har ved å stå utenfor hatt mindre arbeidsløshet og en tilsvarende mye sterkere fagbevegelse. Derfor øyner Seierstad håp for framtida. Han mintes Gerhardsens utsagn om at ar-

Å EØS, ikke Norge

beidsfolk ikke skulle måtte stå med lua i handa.

– Jeg kan vanskelig se for meg at Einar Gerhardsen ville godta slike knebøyninger som vi tvinges til med EØS, sa Dag Seierstad.

Handel med tvangstrøye

EØS-tilhengerne diskuterer ikke innholdet i avtalen. De fører bare én debatt, og den dreier seg om markedsadgang. Det er en vedvarende tvangsforestilling at vi må ha EØS-avtalen for å få solgt varer til EU, sa Seierstad.

– Har noe land noensinne lagt på toll for import av olje eller gass, spurte Seierstad retorisk, og viste til at EU nok vil foretrekke norsk gass fremfor russisk.

I 1972 fikk vi høre at det var farlig å stemme nei, for «da ville vi ikke få solgt varene våre». Vi fikk en frihandelsavtale i 1973. Avtalen ga full tollfrihet for industrivarer, med begrensninger for landbruk og fisk. I denne perioden økte eksporten vår, fram til 1994. Ser vi bort

Debatterte EØS-meldingen:

Et stort panel debatterte EØS-avtalen under lanseringen 2. mai. Fra venstre: Kathrine Kleveland, Kjersi Bergstø, Dag Seierstad, Heidi Larsen, Idar Helle, Helle Hagenau, Sigbjørn Gjelsvik, og heilt til høyre Silje Josten Kjosbakken. FOTO: EIVIND FORMOE

AV JAN R. STEINHOLT

Politisk rådgiver i Nei til EU

fra olje og gass var 1994 toppåret for norsk eksport til EU. Siden har eksporten sunket. Hvordan kan det være? Markedet har vokst mye mer helt andre steder, særlig i Asia og Afrika.

Rapporten påviser det absurde faktum at ingen andre land enn Island, Norge og Liechtenstein må legge om lovverk og arbeidsliv for å handle med EU. Seierstad minner om at handel i liten grad foregår mellom regjeringer, men mellom bedrifter og markedsaktører. Handel oppstår når noen har bruk for noe og andre har skjont det!

EU har tjent på EØS, det har ikke Norge. Sektor for sektor har EU utkonkurrert norsk industri.

– EØS-regelverket er identisk med reglene for det indre marked, det er ikke en tøddel forskjell. Det regelverket som er plagsomt hos oss, er dramatisk verre i EU. Hvordan forklarer EØS-tilhengerne at det som er så ille for EU, kan være bra for oss i Norge, spurte Seierstad.

Aktivisten

Standpunkt vil bli bedre kjent med aktivisten og tillitsvalde.

Namn?

■ Merete Furuberg.

Bustad?

■ Finnskogen i Grue kommune i Hedmark.

Alder?

■ 62 år.

Verv i Nei til EU?

■ Har vært fylkesleder i Hedmark Nei til EU, sentralstyremedlem og deretter nestleder.

Yrke?

■ Skogforsker med doktorgrad i skogbrukets driftsteknikk. Bonde og skogeier. For tiden tillitsvalgt leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Når og kvifor melde du deg inn?

■ Foran EU-kampen i 1994 og fordi jeg hadde internasjonalt engasjement: «Verda er større enn EU», pluss demokratiperspektivet.

Kva er den største utfordringa for Nei til EU no?

■ At mange mener at spørsmålet om EU-medlemskap ikke er så aktuelt lenger, fører til passivitet – kanskje først og fremst lokalt. Å holde engasjementet og beredskapen oppe er en stor utfordring.

Korleis kan Nei til EU nå breiare ut?

■ Ved å ha saker og vise engasjement for «alle grupper». Det er viktig å ha «alle» politiske partier i styret for å vise bredden. Kanskje bli enda flinkere på sosiale medier? Flott med synlig leder, men jeg savner synligheten til ungdommen og nestlederne – kanskje også flere i styret – med ulik bakgrunn.

Har du eksempel på vellukka Nei til EU-arbeid?

■ «Munn til munn-metoden» og grasrotarbeid! Stortingsvalgkampen da jeg var nestleder og fikk reise til Finnmark og reise fra sted til sted – fra stand til stand. Et åpent debattmøte i Alta der samene deltok og representant for Sametinget satt i panelet opplevde jeg som svært vellykket: fisk, forsvar, distrikt, landbruk og mange andre tema hadde fokus.

Kva type aktivitet likar du sjølv best?

■ Å holde innledningsforedrag foran debattmøte.

Opptog for norsk landbruk. Hilde Loftesnes Nylén (generalsekretær i Nei til EU), Karl-Sverre Holdal (organisasjonsrådgiver i Nei til EU), Sigbjørn Gjelsvik (første-kandidat for Senterpartiet i Akershus), og Kathrine Kleveland (leder i Nei til EU) viser støtte til norsk landbruk under opptoget 23. mai. FOTO: SINDRE HUMBERSET

NEI TIL EU KRITISK TIL NY LANDBRUKSAVTALE MED EU:

– Vi støtter norske bønder

– Nei til EU deltar på **opptoget for norsk landbruk** for å støtte norsk landbruk. Vi vil kjempe for trygg og god mat på norske fat, sier Kathrine Kleveland.

– **B**åde historisk sett og i dag er landbrukets organisasjoner Nei til EUs desidert viktigste støttespillere. Skulle bare mangle at ikke Nei til EU stiller opp for Bonde- laget og Småbrukarlaget i dag, sier leder Kathrine Kleveland i Nei til EU og svinger fornøyd håndplakaten med «Nei til EU støtter norsk landbruk».

– Som matentusiast heier jeg på norsk matproduksjon med rein og god norsk mat! Mat er en av de viktigste verdikjedene i norsk næringsliv og sammenfatter klima, miljø, biologi og økonomi, sier leder i Nei til EU Kathrine Kleveland og fortsetter:

– Norske forbrukere vil ha norsk mat, det er investering i framtida at samfunnet er med å legge til rette for norsk matproduksjon.

– Regjeringa må forstå at det koster å gi bondene ei anstendig inntekt, slik

Stortinget nylig la opp til i den nylig vedtatte jordbruksavtalen.

– Norsk mat har vært og er trygg som et resultat av en villet politikk – ikke flaks. Vi har for eksempel et rent og friskt plantemateriale fordi vi har hatt en streng import. Vi har god dyrehelse og lav medisinbruk fordi vi har et strengt regelverk på dette området og fordi vi har jobbet for å forhindre smitte, framfor å reparere etter at skaden har skjedd. Dette er ikke gratis.

Bekymret over EU-avtale

Parallelt med jordbruksforhandlingene foregår prosessen med ny artikkel 19-avtale. Nei til EU er dypt bekymret fordi den nye artikkel 19-avtalen regjeringen har inngått med EU, svekker norsk matproduksjon, skrev Nei til EU nylig i et brev til Stortingets næringskomité.

Avtalen gir EU bedre vilkår for å

eksportere mat til Norge, noe som harmonerer dårlig med Stortingets erklærte ønske om å økt selvforsyningsgrad. Nei til EU oppfordrer til å stemme mot avtalen, heter det i brevet.

Landbruket er i utgangspunktet utenfor EØS-avtalen, men i artikkel 19 står det at EU og Norge skal møtes med to års mellomrom for å «gjennomgå vilkåra for handelen med landbruksvarer». Partene skal jobbe mot en «gradvis liberalisering av handelen», men samtidig står det også at reduksjonene i handelshinder skal skje på gjensidig fordelaktig basis, og innenfor rammene til landenes egen landbrukspolitikk.

– Dette dreier seg rett og slett om å beholde mulighetsrommet for å produsere mat til egen befolkning! Her må regjeringen stå opp for norske interesser. Større import fra EU vil være en stor utfordring for bønder og næringsmiddelindustri. Nei til EU er bekymret for at EU skal få enda større tollfri tilgang til det norske landbruksmarkedet.

– Maten vi spiser hver dag er politikk. Gi bondene ei anstendig inntekt, og la oss fortsatt holde oss utenfor EU, avslutter Kathrine Kleveland.

AV SINDRE HUMBERSET

sindre.humberset@neitileu.no

ÅPENT BREV TIL REGJERINGEN:

Nei til EU krever brexit-utredning

Kathrine Kleveland overleverer et åpent brev som krever en **offentlig utredning** av Norges alternativer etter brexit.

Nei til EU-lederen overleverte brevet, som var stilet til statsminister Erna Solberg, utenriksminister Børge Brende, og EØS- og EU-minister Frank Bakke-Jensen.

– Nei til EU krever en offentlig utredning av Norges alternativer etter brexit, sier Kleveland.

– Brexit gir nye muligheter for Norge. Nei til EU krever en offentlig utredning, en NOU, om virkning av brexit for Norge og hvilke muligheter brexit åpner for Norge både i forholdet til Storbritannia og i forholdet til EU.

– Ikke lukk øyne og ører

Da det britiske folk stemte for å forlate Den europeiske union og forhandle frem sin egen avtale med EU, kom strenge advarsler om å unngå en avtale som likner EØS-avtalen Norge har med EU.

– Ledende norske politikere var før den britiske folkeavstemningen ute og kalte EØS en dårlig avtale for Norge, selv om de ved flere anledninger her hjemme har lovprist EØS som en nødvendig avtale. I sin mye omtalte tale, 17. januar 2017, fastslo den britiske statsministeren Theresa May at Storbritannia skal gå ut av EUs indre marked, og med det ikke signere en avtale som likner EØS.

Britene har nå aktivert artikkel 50, og de skal gå inn i forhandlinger med EU om en ny avtale.

– Det er vanskelig å forutse hvordan denne nye avtalen vil bli, men britene har sagt at de ikke vil ha en modell som andre land allerede har og at de ikke vil beholde deler av EU-medlemskapet, når de går ut. Med andre ord kan denne avtalen bli særdeles interessant for Norge. Derfor er det viktig at regjeringen ikke lukker øyne og ører for andre mulige samarbeidsformer med unionen, sier Kleveland.

Overleverer brev. Kathrine Kleveland og Nei til EU krever en offentlig utredning av Norges alternativer etter brexit.

FOTO: EIVIND FORMOE

Storbritannia i EFTA?

Et av de spørsmålene som har blitt stilt, er hvorvidt man skal være positiv til et britisk medlemskap i EFTA. Storbritannia var en av grunnleggerne av EFTA, og om de ønsker det, kan de vende tilbake dersom EFTA-landene stiller seg positiv til dette.

– Nei til EU mener at den norske regjeringen burde ha utredet mulighetene og utfordringene som et britiske EFTA-medlemskap ville medføre.

– Hva britene ender opp med å gjøre, og hva de vil få til i en ny handelsavtale med EU, er utrolig spennende å følge med norske øyne. Storbritannia er blant Norges største eksportmarkeder og brexit betyr derfor nye muligheter for Norge da denne handelen vil bli flyttet ut av EU og det indre markedet.

– Både ja- og nei-siden i Norge er enige om én ting: EØS-avtalen er uholdbar. I denne situasjonen mener Nei til EU at regjeringen må vurdere alternativer til den nå tjuefem år gamle EØS-avtalen. Situasjonen krever en grundig og seriøs utredning, uansett hva britene bestemmer seg for å gjøre.

AV SINDRE
HUMBERSET

sindre.humberset@
neitileu.no

– Handlingsrommet er berre eit bøttekott

■ 30–40 menneske møtte fram på Hotell Residence i Sandnes laurdag 29. april for å høyra Rolv Rynning Hansen frå Fagforbundet og Ole Kvadsheim frå Ungdom mot EU snakka om TISA, TTIP og EØS.

– Kor er det mye omtalte handlingsrommet, spurde Eldar Myhre, leder i Fellesforbundet Avdeling 25, i debatten. Det ser mest ut som eit bøttekott. Rynning Hanssen understrekte at det finst eit handlingsrom som er viktig å utnytta.

– Det er når stat og kommunar set noko ut på anbud. EØS-avtalen seier ikkje at ein må konkurranseutsette. Det er fullt mogleg å utføre tenesten i eigen regi. Dette må norske rådmenn og ordførarar lære!

AV LEIV OLSEN

Leiar i Rogaland Nei til EU

Rødgrønn EØS-debatt i Vestfold Nei til EU

■ «Vil EØS-avtalen bli sagt opp med en eventuell rød-grønn regjering?», var spørsmålet Vestfold Nei til EU stilte 4. mai på Furulund Kro i Stokke. Kjetil Edvardsen, stortingskandidat for Vestfold AP, Heming Olaussen, landsstyrrerrepresentant SV og Kathrine Kleveland, førstekandidat Vestfold Sp, var invitert. Politikerne hadde hver sin innledning, før det var

debatt og spørsmål fra salen. Kleveland var først ut, og trakk noen historiske linjer om EØS-avtalen, som nettopp hadde passert 25 år siden underskriving. Kjetil Edvardsen er jurist og jobber med arbeidsrett for Fagforbundet. Han trakk fra at EØS-avtalen ikke bare hadde vært negativ verken for samfunnsliv eller arbeidsliv og utfordret SV og Sp til å si noe positivt om EØS-avtalen. Heming Olaussen trakk også fram negative konsekvenser ved EØS-avtalen, spesielt for arbeidsliv. Olaussen utfordret Ap på at ta inn over seg de negative konsekvensene. Leder i Vestfold Nei til EU, Anna Marie Frost, takket av debattanter og for oppmøte med en hilsen til hvert av de politiske partiene.

Kurt Wikan ny leder i Finnmark Nei til EU

■ Finnmark Nei til EU avholdt årsmøte i Lakselv på lørdag 29. april. Finnmark Nei til EU fikk ny leder, Kurt Wikan som overtok lederklubba fra Synnøve Thomassen. I styret sitter også Bengt Stabrun Johansen, Ørjan Vevle, Torild Ackermann, Aron Haraldsen, Inger Sofie Søyseth og Eva Marie Haugen.

Finnmark Nei til EU mener at fokuset må settes på EØS avtalen. Fylkeslaget vil også prøve å verve flere medlemmer. Fylkeslaget tror grunnen til nedgangen i medlemstall er at man tror at EU kampen er ferdig, og at man ikke tror på en ny kamp i nærmeste framtid, men fylkeslaget vil fortsett kjempe mot EØS-avtalen.

AV JOHN ØYSLEBØ

Organisasjonrådgiver i Nei til EU

LES BAKGRUNNEN FOR SPØRSMÅLENE VI HAR STILT STORTINGSKANDIDATENE:

Hva mener partiene om EU

Nei til EU har gått gjennom **partienes vedtatte stortingsvalgprogram** på jakt etter svar på sentrale spørsmål angående Norges forhold til EU. Her er noen av konklusjonene.

Nei til EU har også har bedt partienes øverste listekandidater svare på spørsmålene, og svarene på kandidatundersøkelsen vil bli publisert på neitileu.no og i fylkesvise aviser i august. I tabellen til høyre er partienes egne svar, slik de har vedtatt dem i stortingsvalgprogrammene.

Noen konklusjoner fra programmene:

- EU-medlemskap er uaktuelt i de neste fire årene, siden Høyre er det eneste partiet som utvetydig går inn for medlemskap.
- Til tross for en livlig EØS-debatt og bevegelser i meningsmålingene, er det fortsatt bare Senterpartiet og SV av stortingspartiene som går inn for å si opp avtalen.
- Regjeringen med støttepartier ønsker å innføre av EUs jernbanepakke, som pålegger konkurranseutsetting av persontrafikken. Opposisjonspartiene ønsker veto eller omtaler ikke spørsmålet i programmet.
- Arbeiderpartiet og Rødt er de eneste partiene som har omtalt EUs helikopterforordning i programmet, og vil stoppe innføringen.
- Ingen av stortingspartiet har behandlet spørsmålet om overføring av suverenitet til EUs finanstilsyn ACER. Rødt krever EØS-unntak for hele energisektoren.

Spørsmålene vi stiller

Her er spørsmålene vi har stilt til stortingskandidatene, og to tillegsspørsmål som som vi har lett etter svar på i partienes programmer.

1. Mener du at Norge skal bli medlem av EU?

Nei til EU arbeider mot at Norge skal bli medlem av EU, og mot at det norske samfunnet skal tilpasses til den samfunnsformen EU-systemet innebærer.

Det har vært flertall mot EU-med-

lemskap i meningsmålingene helt siden 2005. Dermed våger ikke ja-siden å sette i gang en ny medlemskapskampanje nå. Men ja-siden gir seg ikke, og det er viktig å sikre et stort flertall mot EU på Stortinget.

2. Vil du støtte en folkeavstemning om EØS-avtalen?

EØS-avtalen ble innført uten folkeavstemning. Når den nå viser seg å være langt mer omfattende enn noen hadde forestilt seg, bør folket spørres.

3. Vil du foretrekke EØS-avtalen dersom alternativet er en bilateral handelsavtale?

EØS-avtalen pålegger Norge å innføre i norsk lov alle direktiv fra EU. Avtalen gir EFTA-domstolen rett til å overprøve norsk rett, tariffavtaler og arbeidslivslovgiving. Sies avtalen opp trer den gamle handelsavtalen, som gir tollfrihet på alle industrivarer, i kraft og vi kan på dette grunnlag forhandle fram en normal handelsavtale. Slik EU har med de fleste land i verden.

1. EUs helikopterforordning vil svekke sikkerheten i offshore-transporten dramatisk. Bare Arbeiderpartiet og Rødt har programfestet at de vil stoppe forordningene. FOTO: CHC, WIKIMEDIA.

2. Et regjeringsskifte kan åpne for veto mot EUs jernbanepakke IV. FOTO: EIVIND FORMOE

AV ARNE BYRKJEFLOT

arne.byrkjeflot@neitileu.no

4. Bør Norge benytte vetoretten (også kalt reservasjonsretten) i EØS mer aktivt?

Norge har bare brukt vetoretten en gang sjøl om det er kommet en rekke direktiv som aldri ville blitt foreslått av en norsk regjering. Et resultat av den pågående EØS-debatten er at flere parti åpner for mer aktiv bruk av reservasjonsretten.

5. Mener du at vetoretten bør brukes mot EUs jernbanepakke IV, som pålegger Norge å konkurranseutsette persontrafikken?

Jernbanepakke IV pålegger anbud på togstrekninger og oppsplitting av NSB. Om foreslåtte anbud skal stanses og skinner og tog igjen samles i et selskap, må Norge legge ned veto. Med jernbanepakke IV vil EU ta full styring over hvordan jernbanen skal drives i Norge.

6. Støtter du at Norge skal bli underlagt EUs energibyrå ACER gjennom overføring av myndighet til overvåkningsorganet ESA?

EU- og EØS-spørsmålne?

	1. Norsk EU-medlemskap	2. Folkeavstemning om EØS	3. EØS-avtale eller handelsavtale	4. Bruk reservasjonsrett aktivt	5. Veto mot jernbepakke 4	6. Tilslutning til energibyå ACER	7. Bli i Schengen?	8. innføre helikopterforordning HOFO
 Arbeiderpartiet	IKKE TATT STILLING ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	EØS-AVTALEN ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	JA ☹️	NEI 😊
 Høyre	JA ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	EØS-AVTALEN ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	NEI ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️
 Fremskrittspartiet	NEI 😊	IKKE BEHANDLET ☹️	EØS-AVTALEN ☹️	JA 😊	NEI ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	VURDERER. ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️
 Kristelig Folkeparti	NEI 😊	IKKE BEHANDLET ☹️	EØS-AVTALEN ☹️	JA 😊	NEI ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	JA ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️
 Senterpartiet	NEI 😊	JA 😊	HANDELS-AVTALE 😊	JA 😊	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	NEI 😊	IKKE BEHANDLET ☹️
 Venstre	IKKE TATT STILLING ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	EØS-AVTALEN ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	NEI ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️
 Sosialistisk Venstreparti	NEI 😊	IKKE BEHANDLET ☹️	HANDELS-AVTALE 😊	JA 😊	JA 😊	IKKE BEHANDLET ☹️	EVALUERING ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️
 Miljøpartiet De Grønne	IKKE TATT STILLING ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	JA 😊	JA 😊	IKKE BEHANDLET ☹️	JA ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️
 Rødt	NEI 😊	JA 😊	HANDELS-AVTALE 😊	JA 😊	JA 😊	NEI 😊	NEI 😊	NEI 😊
 Kystpartiet	NEI 😊	IKKE BEHANDLET ☹️	HANDELS-AVTALE 😊	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️	IKKE BEHANDLET ☹️

😊 ENIG MED NEI TIL EU

☹️ TAR IKKE STANDPUNKT

☹️ UENIG MED NEI TIL EU

Godtas ACER vil vi ikke kunne beholde en lav norsk strømpris til fordel for norsk industri og befolkning. Det vil være ACER, ikke Norge, som bestemmer reglene for eksport og import av elektrisk kraft.

7. Bli i Schengen?

Med Schengenavtalen mister Norge muligheten til grensek kontroll som er det mest effektive middel mot kriminalitet over landegrensene. Avtalen binder Norge til å bidra til overvåking av EUs yttergrenser, også mot flyktninger.

8. Innføre helikopterforordningen HOFO?

Med HOFO overføres både driftstilatelse og tilsyn på helikoptertrafikk til Nordsjøen fra Norge til det land helikopterselskapet er registrert.

■ I august kan du lese kandidatenes svar på spørsmålene på www.neitleu.no

KRISA I HELLAS:

Kreditorerne og det greske arbeidslivet

Krisepolitikken som er påtvunget Hellas har lagt det regulerte arbeidslivet i ruiner.

Demokratiske, sosiale og faglige rettigheter er kraftig svekket og lønnsnivået har sunket med nesten 30 prosent.

Da det sosialdemokratiske PASOK vant valget i 1981, gjennomførte den nye regjeringa en rad radikale arbeidslivreformere.

I 1990 kom lovendringer som åpnet dørene for kollektive avtaler og forhandlinger. De var mer fagforeningsvennlige enn i mange andre europeiske land og kom etter hvert til å omfatte 80 prosent av alle lønnsarbeidere utenom de offentlige tjenestene. Tidligere var det tvungen voldgift og statlig diktat som hadde rådd grunnen.

Idet krisetegnene ble tydelige i 2009 og 2010 forsøkte myndighetene i første omgang å slå ring om denne arven. Parlamentet vedtok tidlig i 2010 lover som sikret særlig vern for de mest utsatte delene av arbeidsstyrken. Men kreditorerne ville det annerledes. Da de offisielle institusjonene (IMF, Den europeiske sentralbanken og EU-kommisjonen) overtok gjelda fra private finansinstitusjoner og inngikk de to første låneavtalene med grekerne i 2010 og 2012 ble bordet snudd.

Regjeringa i Athen ble avkrevd store endringer i arbeidslivslovgivninga. Det kollektive avtalesystemet var den fremste skyteskiven:

- Oppheving av at bestemmelser i lokale avtaler ikke kan være dårligere enn vilkårene nedfelt i nasjonale og regionale avtaler. Enkeltvis bedrifter står nå helt fritt. Den eneste bunnplanen er at lønnsnivået ikke må være lavere enn den lovlig fastsatte minimumslønna, som den samme loven for øvrig senket med 22 prosent (32 prosent for arbeidstakere under 25 år). Endringene innebærer også at mens

Lønna går ned. Gjennomsnittslønna i Hellas har gått ned med 28,2 prosent fra 2010 til 2014. FOTO: CHRIS ACOS, CC-LISENS

minimumslønna tidligere ble fastsatt i forhandlinger mellom fagbevegelsen og arbeidsgiverne, er den nå gjenstand for ensidig statlig diktat.

- Ikke-organiserte arbeidere likestilles med fagforeninger når det gjelder retten til å inngå avtaler. Dette har stor betydning fordi det ikke er tillatt å opprette egen fagforening i en virksomhet med mindre antallet ansatte er over 21. Over 80 prosent av den greske arbeidsstyrken er sysselsatt i slike bedrifter. Tidligere var denne gruppa omfattet av de nasjonale og regionale avtalene.

- Gyldigheten av kollektive avtaler begrenses til ett år og opphører å gjelde tre måneder etter utløpet. Tidligere fortsatte i praksis de gamle bestemmelsene å gjelde inntil ny avtale forelå. Nå er det i stedet den lovbestemte minimumslønna som trer i kraft.

Seinere fulgte lovendringer som svekket de faglige organisasjonenes stilling i meklingsprosesser. I tillegg ble en rad bestemmelser som regulerte arbeidstid, ansettelsesforhold og adgangen til permitteringer og oppsigelser opphevet.

Lønnsnedslag og tap av rettigheter

Ifølge det statistiske sentralbyrået i Hellas (ELSTAT) sank gjennomsnittslønna med 28,2 prosent fra 2010 til 2015.

75 prosent av de lokale avtalene som ble inngått fra 2011 til 2013 var avtaler om senkning av lønna. 7 av 10 slike avtaler ble inngått med uorganiserte, og 90 prosent av dem innebar kraftige lønnskutt.

Et annet påfallende trekk er at mens det skjedde en eksplosjon i antallet lokale avtaler det første året etter at den nye loven trådte i kraft, så har tallet sunket kraftig i tida som fulgte.

Utviklinga er også kjennetegnet av at det såkalte prekariatets andel av arbeidsstyrken vokser raskt. Ifølge tall i en fersk rapport fra Generalføderasjonen for greske Arbeidere (GSEE) har 60 prosent av alle nyansettelser det siste året skjedd i jobber med midlertidige kontrakter og redusert arbeidstid. Rapporten melder dessuten at den reelle arbeidsløsheten i Hellas fortsetter å være svært høy og omfatter 29,6 prosent av hele arbeidsstyrken.

Kreditorernes program

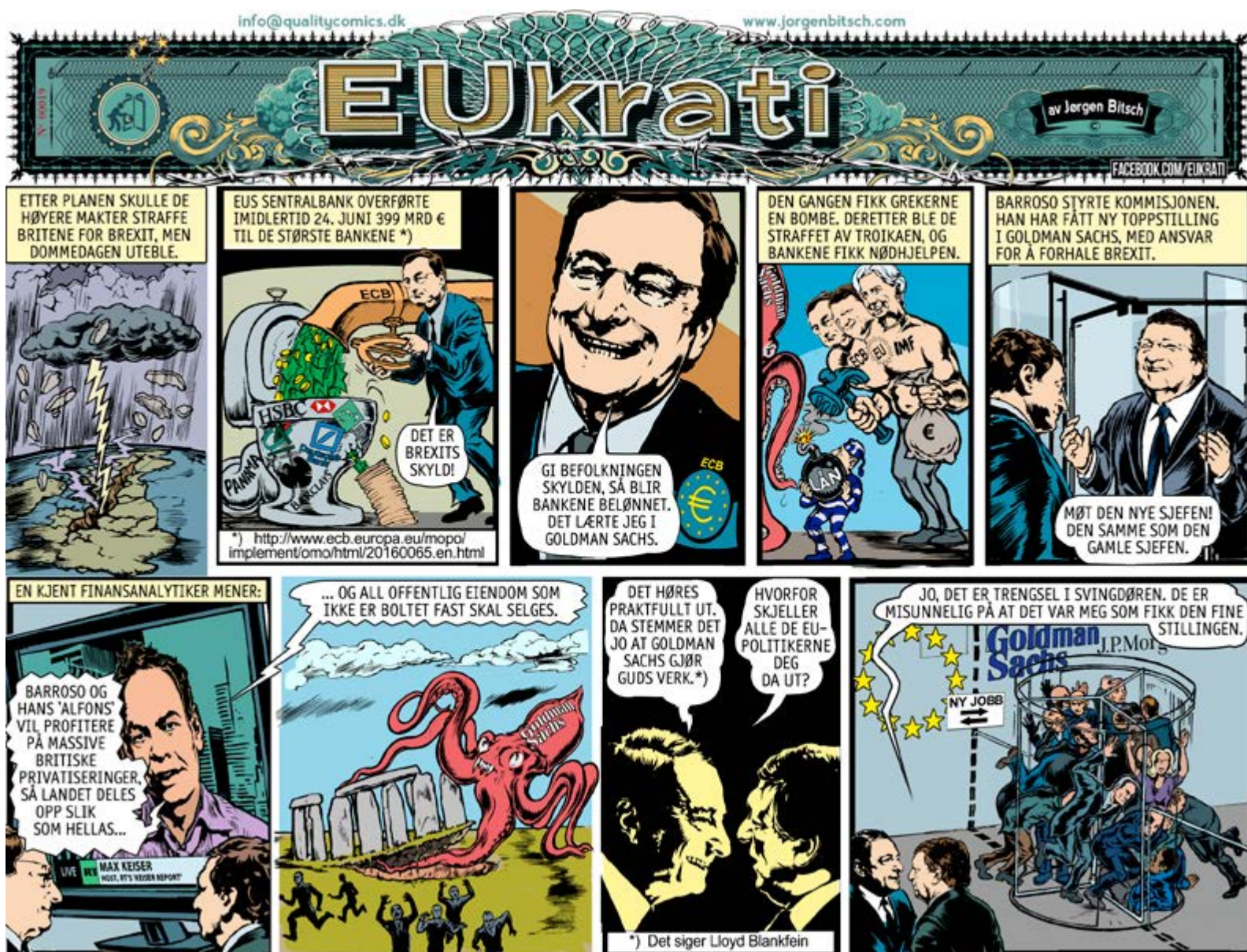
Kreditorernes begrunnelse for endringene er todelt. De sier dels at den greske økonomien må settes i stand til å absorbere de økonomiske sjokkene, og at arbeidslivet er den best egna sektoren i så måte. Det er denne strategien mange kritikere beskriver som «sosialisering av den økonomiske krisa».

De sier også at intern devaluering vil styrke gresk konkurransevne og øke eksporten. Men tall for perioden 2007–2014 viser at mens Hellas var det eneste landet i eurosone som skiltet med fall i arbeidskostnadene, så sank eksporten i samme periode med 15 prosent. Det forteller at konkurransevne ikke bare er et spørsmål om lønnsnivå og at kreditorernes egentlige hensikt er å omdanne Hellas til et reservoar av billig arbeidskraft.

AV KJETIL GRØNVOLD

standpunkt@neitileu.no

– Slik kan du støtte Nei til EU

■ Nå kan du støtte til Nei til EU ved å bruke Vipps, og betale medlemskontingenten med avtalegiro, oppfordrer generalsekretær Hilde Loftesnes Nylén.

– Ved å Vipps ønsket sum til Nei til EU, så går bidraget rett inn til Nei til EUs gavekonto, og jeg lover at midlene går til viktig neivirksomhet, avslutter generalsekretæren. Du får også tilbud om å bli fast giver med avtalegiro for gaver.

Vipps til gaver

Vi har nå fått Vipps for gaver (nr 79048). Her kan folk Vipps oss store og små beløp.

NEI TIL EU STØTTER MASTERGRADSSTUDIER:

Nå kan du søke på Dag Seierstad-stipendiet

Nå kan du søke på Nei til EUs mastergradstipend på 20 000 kroner, som går til gode oppgaver om EU og Norges forhold til EU.

Dag Seierstad-stipendiet skal stimulere til kritisk kunnskapsutvikling om EU og Norges forhold til EU. Tema og problemstillinger med stor relevans for det politiske ordskiftet vil bli prioritert.

Alle studenter som arbeider med en relevant mastergradsoppgave kan søke.

Del av æresmedlemskap

Stipendiet er oppkalt etter Nei til EUs utreder gjennom mange år og nei-sidens fremste kunnskapsleverandør Dag Seierstad.

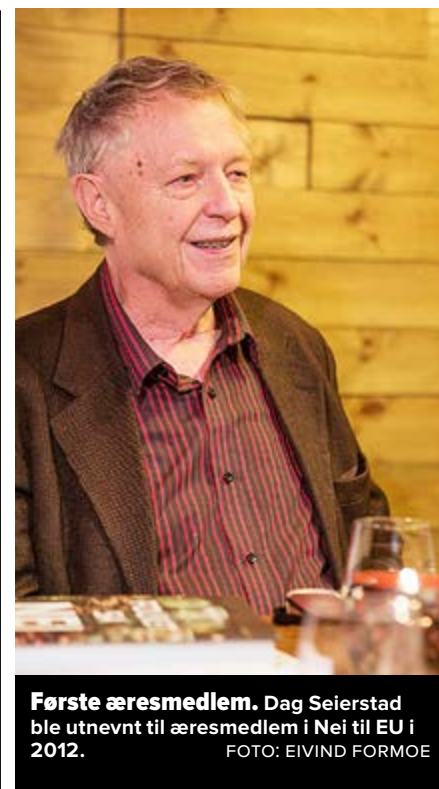
På landsmøtet i 2012 ble Dag Seierstad utnevnt til det første æresmedlemmet i Nei til EU noen gang. Stipendiet ble opprettet som en del av tildelingen av æresmedlemskapet.

Stipendiet ble første gang delt ut i 2013.

Søknadsfrist: 1. september 2017

Send søknad og mer informasjon: www.neitileu.no/stipend

Første æresmedlem. Dag Seierstad ble utnevnt til æresmedlem i Nei til EU i 2012. FOTO: EIVIND FORMOE

STRUKTURKOMITEEN FORESLÅR ENDRINGER I NEI TIL EU:

– Alle i Nei til EU er like viktige

– Nei til EU må tilpasse seg 2017 og legge til rette for **aktiviteter og engasjement**, sier Kathrine Kleveland, leder av strukturkomiteen.

Strukturkomiteen har gjennomført en medlemsundersøkelse som viste at av de 1161 som svarte, svarer 84 prosent at de opplever Nei til EU som en bra eller svært bra organisasjon. 92,4 prosent svarer at de får den informasjonen de trenger og 92,6 prosent sier de blir hørt og at organisasjonsdemokratiet fungerer.

– Alle i Nei til EU er like viktige, sa Kristen Nygård, Nei til EUs første leder. Av utfordringer vi så fra start var at noen hevdet organisasjonen var «tungrodd», at det var utfordrende å få folk til å være aktive. Andre mente fragmentering var et problem, med til

dels store avstander mellom fylkeslag, sentrale organer og politiske utvalg. Samtidig så vi fra start at alle problemer ikke nødvendigvis skyldtes struktur, det kunne også være arbeidsform og metode som måtte endres, sier Kathrine Kleveland, leder i Nei til EU.

– Jeg har ledet strukturkomiteen som har hatt tre fysiske og tre telefonmøter denne våren. Rapporten ble presentert styret i juni. Forslagene som krever vedtektsendringer, vil tidligst kunne vedtas på landsmøtet i 2018.

Fylkene viktigste ledd

Strukturkomiteen er enige om at fylkeslagene er det viktigste leddet i hele organisasjonen og mener det er viktig at fylkeslagene beholder sin viktige posisjon i Nei til EU.

– Komiteen foreslår færre medlemmer av styret og rådet, men samtidig at fylkeslagene beholder sitt flertall over

sentralstyret og direktevalgte.

– Strukturkomiteen foreslår at verken leder sentralt eller i fylkeslagene skal kunne sitte mer enn åtte år sammenhengende fra og med neste valg. Jevnlig utskifting av ledelsen vil sikre utvikling av organisasjonen, større mangfold, samt gi mulighet for skoloring og nyrekruttering til ledelse på ulike nivå.

– Jeg hevder dette både vil provosere fram og produsere flere gode ledere i Nei til EU. Engasjerte medlemmer vil etter en valgperiodes pause kunne komme tilbake for en eventuell ny åtteårsperiode.

Arena for debatt

Strukturkomiteen har vært opptatt av at Nei til EU skal være en arena for levende debatt og engasjement.

– I arbeidet har komiteen sett på hvordan Nei til EU best mulig ivaretar en organisasjonskultur som er åpen og inkluderende for alle. I arbeidet har det kommet frem at det i deler av Nei til EU har vært en ukultur hvor noen få lager mye støy. Det understrekes at det store flertallet tar vare på hverandre og bygger hverandre opp, sier Kleveland.

– Ungdommene i organisasjonen opplever dessverre at de enkelte ganger ikke blir møtt med respekt. Dette er beklagelig, siden Nei til EU trenger engasjerte i alle aldre og ungdommene i Ungdom mot EU.

**AV SINDRE
HUMBERSET**

sindre.humberset@
neitileu.no

Presentasjon av strukturkomiteen:

I januar presenterte komiteemedlem Christian Torseth arbeidet for fylkeslederne. Generalsekretær Hilde Loftesnes Nylén har fungert som sekretær for komiteen, og Kathrine Kleveland ledet komiteen. FOTO: SINDRE HUMBERT

Endringer i Nei til EU

■ Landsmøtet 2016 vedtok at en komite som skulle gå gjennom «Nei til EUs organisasjonsstruktur og organer og eventuelt foreslå endringer for å skape en enda mer slagkraftig organisasjon for å oppnå målsetningene våre».

■ Strukturkomiteen anbefaler fortsatt årlige årsmøter i fylkes- og lokallag. Nei til EUs struktur for lokal- og fylkeslag sees på i forbindelse med kommune- og fylkessammenslåingene.

■ Komiteen foreslår å endre navn på styret til «sentralstyret». Komiteen foreslår videre å gjøre sentralstyret mindre enn i dag.

■ Det foreslås å endre navn på rådet til «landsstyret». Også dette organet foreslås slanket, men det er viktig å sikre at representantene fra fylkeslagene har flertall i landsstyret.

■ Både landsstyret og sentralstyret er foreslått å møtes oftere.

Debatt om nei-alliansen

Nei til EU har tradisjonelt samarbeidet mest med sentrum-venstre-aksen i norsk politikk, ut ifra argumenter om solidaritet, velferd, miljø og likestilling.

– Landbruksorganisasjoner, miljøbevegelse, kvinnebevegelse og fagbevegelse har vært gode samarbeidspartnere gjennom mange år. Med Fremskrittspartiets nylig vedtatte nei til EU-standpunkt har diskusjonen om hvem nei-alliansen er blitt tydeligere, og komiteen mener dette er en debatt som må holdes aktiv fremover. Strukturkomiteen understreker at våre tillitsvalgte og nære samarbeidspartnere må kunne identifisere seg med Nei til EUs vedtatte bærebjelker.

– Organisasjonsbygging og skoloring av egne tillitsvalgte vil fortsatt være viktig både politisk og organisatorisk. Dette vil bidra til å styrke grasrotorganisasjonen Nei til EU. Det er nylig utarbeidet en skoloringsplan, og for å få gjennomført denne på en god måte er målet vårt å reise ut til fylkes- og lokallag for kursing.

– Nei til EU må tilpasse seg 2017 og legge til rette for aktiviteter og engasjement på tvers, alt fra internett og sosiale medier til standsaktivitet og åpne møter. Dette vil styrke organisasjonen Nei til EU, helt praktisk, gjøre oss enda bedre rustet til å forvalte folkets nei, forhindre norsk EU-medlemskap og komme oss ut av EØS.

BESTILL JUBILEUMSBOKA!

Dag Seierstad: **Folket sa nei** *Norsk EU-motstand frå 1961 til i dag*

«50 års vellykket EU-motstand pakket sammen til et praktverk. En politisk minnebok for folk som er interessert i politikk og historie.»

Stein Aabø i Dagbladet 25. november 2014

«Med Folket sa nei har Seierstad vært med på å mure en del av framtidens historiske fundament og det kommer vel med.»

Bjarte Botnen i Vårt Land 29. desember 2014

«Boka gir et bredt og innsiktsfullt bilde på hva som gjorde det mulig å tilføre en samfunnselite et nederlag også i 1994.»

Leder i Gudbrandsdølen Dagingen 28. november 2014

Send e-post til bestilling@neitileu.no

Ny, enda lavere
pris! Kun **149,-**
(pluss porto)

Mot O mot til U

Så har det hendt igjen. USA har valgt en president som gjør at et gammelt argument kanskje vender tilbake i norsk EU-debatt: EU som motvekt til USA. Er det grunn til å tro at **Donald Tusk** sin union blir motvekt mot **Donald Trump** sin?

Etter et nokså besynderlig Brussel-besøk fra USAs president Donald Trump i slutten av mai 2017, var Tysklands mektige kansler ikke i tvil: 28. mai kunne man lese i VG: «Angela Merkel sier Europa ikke lenger kan regne med USA og Storbritannia etter Trump og brexit. – Vi må ta vår skjebne i våre egne hender, sier den tyske kansleren. – Tiden da vi kunne stole fullstendig på andre er litt over, det har jeg lært de siste dagene. Av den grunn kan jeg bare si: Vi europeere må virkelig ta vår skjebne i våre egne hender, fortsatte Merkel.» Ting kan tyde på at relasjonen mellom EU og USA faktisk kan bli en faktor i den slumrende EU-debatten også her hjemme.

I den anledning finner jeg grunn til å gjengi innholdet i en kronikk undertegnede hadde på trykk i Dagbladet 26. november 2004, sammen med to meningsfeller. Kronikken sto på trykk nokså nøyaktig ti år etter folkeavstemningen 28. november 1994, dagen da undertegnede ga ut en bok som het «Et nytt nei» (Spartacus forlag), sammen med tre andre sosialdemokrater: Tore O. Sandvik, Wegard Harsvik og Anne

Marit Bjørnflaten. Kronikkens navn var det samme som boka: «Et nytt nei».

Motmakten EU

I gamle Donald-blader husker jeg det var enkelte episoder som var merket med følgende påskrift: «En klassiker til glede for nye lesere.» Jeg er ikke så selvbekymret at jeg vil merke denne artikkelen på samme måte. Men samtidig føler jeg at det er litt moro å pusse støv av gamle formuleringer, ikke minst fordi USA og landets president som stadig overgår seg selv, er blitt et potensielt ny-gammelt EU-argument. For nettopp «USA-argumentet» er, som den observante leser vil se, et hovedpoeng i den 13 år gamle artikkelen vår. Bakgrunnen den gang var George W. Bush (president fra 2001–2009), en nokså krigshisig politiker mange her til lands med rette så på med stor skepsis.

Her følger utdrag av kronikken fra 2004: «Førstkommende søndag er det ti år siden det norske folk stemte nei til medlemskap i EU. Det er en god anledning til å gjøre opp status, se på gamle argumenter og vurdere nye som følger av utviklingen. Mye har skjedd på disse ti årene. EU er blitt utvidet og får nå sin

egen grunnlov og hær. EUs økonomiske og monetære union (ØMU) er innført, og den politiske og økonomiske ensrettingen i EU har økt. Det danske og svenske folk har stemt nei til ØMU og mer union. Ved hvert EU-parlamentsvalg har valgdeltakelsen sunket, og arbeidsløsheten i EU har stabilisert seg på hele ni prosent. Truslene om hvor ille det ville gå med Norge hvis vi stemte nei, har slått fullstendig feil. Til tross for dette er det tilsynelatende ikke en eneste framtreddende EU-tilhenger som er blitt i tvil om eget standpunkt. Det kan synes som om norske EU-tilhengere er tilhengere av EU uansett hva EU gjør, og uansett i hvilken retning EUs utvikling går. EU-motstandere viser derimot evne til å vurdere nye argumenter etter hvert som de legges fram. Det såkalte 'motvektsargumentet', at Norge må inn i EU for å bekjempe USA, synes aktualisert etter resultatet i det amerikanske presidentvalget».

Med unntak av spådommen om opprettelsen av EU-hæren, og EU-grunnloven, som mer eller mindre grunnstøtte på grunn av folkelig motstand, står dette seg fremdeles, i mine øyne.

Donald mot Donald

I 2004 var det reell mulighet for ny folkeavstemning og omkamp om EU. Det var ja-flertall på målingene over tid, og Klassekampen skrev i slutten av mai 2004 at «Ja-sida ligger stabilt i tet med god margin». Det var ikke minst

AV JO STEIN MOEN

standpunkt@
neitileu.no

vekt g makt USA?

på venstresiden folk hadde blitt mer positive til EU, og mange av oss følte at «motvekts-argumentet» og USA spilte en rolle for mange.

Vi forsøkte å balansere ut dette argumentet og skrev i vår kronikk at: «Opprømte etter å ha hjulpet George W. Bush til fire nye år i det hvite hus, har Høyres strateger vendt tilbake til gamlelandet. Nå skal de ha Norge inn i EU. Det er en ærlig sak. Det blir imidlertid nokså spesielt når ledende Høyrefolk – nå sist Kåre Willoch – begrunner sitt EU-hastverk med behovet for å skape et alternativ til Bush og USA. En synlig begeistret Jan Petersen var blant æresgjestene da Bush ble valgt til presidentkandidat under det republikanske partiets konvent i 2000. I sommer var ledende Høyrepolitikere inviterte gjester ved partikonventet i New York, og tillitsvalgte i Høyre drev aktiv valgkamp for republikanerne. Høyre og det republikanske partiet er søsterpartier i Den internasjonale Demokratiske Union (IDU), og samarbeider nært. [...] I fortvilelsen over valgseieren til Bush, er det kanskje ikke så rart at folk på venstresiden lukter på argumentet om at EU kan utgjøre en motvekt til USA.»

Det kan her innvendes at Høyre-folk i Norge i dag i likhet med mange av oss andre er reelt skeptiske til Donald Trump, skjønt Høyre og Trumps parti, Republikanerne, fremdeles er søsterpartier i IDU.

Et hovedpoeng for oss i 2004 var at

1. Donald Trump, USAs president. FOTO: MICHAEL VADON, CREATIVE COMMONS-LISENS.
2. Donald Tusk, president i Det europeiske råd. FOTO: DET EUROPEISKE RÅD

EU's daværende president, den konservative portugiseren Manuel Barroso, beviselig var «en av George W. Bush sine aller nærmeste politiske allierte i Europa», ikke minst med hensyn til bekjempelsen av terror og Irak-krigen. Og det må innrømmes at det er en viss forskjell på konservative Barroso og dagens EU-president, polske Donald Tusk, som representerer det liberale partiet Borgerplattformen. Tusk var Polens statsminister fra 2007 til 2014, president for Det europeiske råd fra 1. desember 2014, og ble i 2017 gjenvalgt for en ny periode til 2019.

Polakken som innehar posisjonen man gjerne kaller «EU's president» er også utvilsomt mer moderat enn sin amerikanske navnebror. Og mildt sagt lite begeistret for Trump.

Vår konklusjon i 2004 var at det var vanskelig å se for seg EU som en reell motvekt mot USA, og at norsk medlemskap i hvert fall ikke ble mer aktuelt fordi USA hadde valgt George W. Bush som president. En komparativ studie av presidentene Bush jr. og Trump viser trolig at sistnevnte er vesentlig mer uforutsigbar, og hans besøk i Brussel, stadige påfunn og retrett fra Parisavtalen gir næring til økt skepsis i mange leire.

«Politisk solidaritet»

Typisk for det nye ordskiftet etter at Donald Trump inntok Det hvite hus er et innlegg på weben til Deutsche Welle

(DW), en tysk internasjonal kringkastingsselskap, 31. januar i år. Da skrev DWs europakorrespondent Bernt Riegert at «USA var et fantastisk land. Så kom Donald Trump. Hans politikk vil definitivt skade Europa. EU må forsvare seg selv ved å bli så forent som mulig». Smak på den. Så forent som mulig. «Ever closer union», som det heter i traktatene.

På samme tid distribuerte EU-president Donald Tusk et brev til lederne i EU-landene, som ble omtalt på følgende vis i kvalitetsavisa The Independent 31. januar: «President Tusk har kalt Donald Trump en eksistensiell trussel mot Europa i et ekstraordinært angrep på USAs nye president.» Avisen fortsetter: «I et åpent brev til statslederne i de 27 medlemslandene inkluderte herr Tusk den nye amerikanske presidenten som en av flere 'farlige' utfordringer for EU, sammen med Russland, Kina og radikal islam.»

I samme åndedrag appellerte EU-president Donald Tusk til «politisk solidaritet» medlemslandene imellom. Få er i tvil om at det dreier seg om mer union og mer ensretting. Dersom Riegert og Tusk får det som de vil, kan man forvente ytterligere skritt mot føderasjon og økende maktforskyvning og -konsentrasjon i unionen. Hvorvidt det er en oppskrift på mer eller mindre folkelig og politisk uro i EU, vil tida vise. Jeg har en teori om akkurat det.

Kalender

Les mer om aktivitetene her: neitileu.no/aktuelt/aktiviteter

August

24.8. Tromsø:

Åpent folkemøte om EU og EØS på Hotel Clarion The Edge i Tromsø: EU og EØS settes på dagsorden i valgkampen.

26.8. Oslo:

Sosial dumping
Hvem har skylda?
Gratis inngang og lettere servering.
Sosial dumping sprer seg i Skandinavia og EU. I Norden har vi hatt et fritt arbeidsmarked i mange tiår. Men nå øker lønns- og klasseskillene.
Arrangør: Oslo og Akershus Nei til EU

28.8. Lillehammer:

Lillehammer og Oppland Nei til EU skal sammen ha et åpent møte. EØS – hva nå Norge? Konsekvenser for Norge med eventuell innføring av euro i hele EU fra 2025.

I haust i Hordaland:

Hordaland planlegg eit møte med politikarar før valet, samt eit større seminar i haust. Tema vil vera LO-kongressens vedtak om EU/EØS, handlingsrommet og kva politikk som skal førest for å omsetja dette i praksis. Aktuell dato vil verta annonsert på nettsidene.

Oktober

12.10. Oslo:

Oslo NtEU har åpent møte på Litteraturhuset med tema «EØS – hva nå? Stortingsvalget, Brexit og faglig motstand».

November

4.-5.11. Oslo:

Nei til EUs kvinnekonferanse 2017 «Kvinner og EØS – Krise i Europa. Får kvinner det verre nå?» Nei til EUs kvinnevalg inviterer til Kvinnekonferanse. Det blir spennende temaer og flotte innledere. Programmet oppdateres fortløpende og flere detaljer om dette og påmelding kommer snart.

18.11. Oslo:

Rådsmøte i Nei til EU.

Standpunkt

Få EU ut av jernbanesporet. Stem for veto!

Les Standpunkt før alle andre!

■ No kan du spare miljøet medan du les Standpunkt. Nei til EU vil no tilby Standpunkt, Vett og andre publikasjonar som elektroniske abonnement.

■ I staden for å få Standpunkt og Vett pakka i plast i postkassa, kan du no få avisa tilsendt til e-postadressa di, slik at du kan lese den på lesebrettet eller datamaskina di.

Standpunkt som e-avis

■ Her kan du teste e-avisa: <http://www.neitileu.no/kunnskapsbank/publikasjoner/standpunkt> http://issuu.com/nei_til_eu

■ Vil du registrere deg som e-avisabonnent? Send ei melding til: medlem@neitileu.no

Fokus på verving og EØS. Sølvi Helene Møinichen (til venstre på bildet) og Anna Nordlund stod på stand utanfor hovudbiblioteket i Bergen ein travel laurdag i april.
FOTO: SINDRE HUMBERSET

HORDALAND NEST BESTE VERVEFYLKE:

– Veldig kjekt å stå på stand

– Det er mange kjekke folk som stopper og veldig kjekt å stå på stand saman med andre hyggelege Nei til EU-folk, seier **Sølvi Helene Møinichen**.

Hordaland Nei til EU var, saman med Nordland, på delt andreplass i vervekampanjen med 39 nye medlemmer.

Laurdag 22. april kom Standpunkt tilfeldig over den fine standen til Hordaland Nei til EU ved Hovudbiblioteket i Bergen sentrum.

– Det var ein grei stad å stå ved biblioteket. Det er mykje kjekke folk som stoppar og veldig kjekt å stå på stand saman med andre hyggelege Nei til EU-folk, seier Sølvi Helene Møinichen.

I tillegg til Sølvi Helene Møinichen og Anna Nordlund, stod også Jane Nordlund på Nei til EU-standen.

Anna Nordlund er samd med Sølvi i at det var kjekt å stå på stand.

– Vi fekk snakka med masse kjekke folk i alle fall, sjølv om det var iskaldt. Vi fekk ti-tolv underskrifter også. For meg var det fint å stå på stand med Jane og Sølvi, fordi eg ikkje har stått på

stand for Nei til EU sidan sist folkerøysting, smiler ho.

– Viktig å stå på stand

– Hordaland og Bergen Nei til EU har i fellesskap gjort ein innsats i dei nasjonale verveveke, og innsatsen har stort sett vore retta mot standsaktivitet. I tillegg har vi også ringt på lister frå Tine og Nortura, seier Toril Mongstad, nestleiar i Hordaland.

– Det vart tre dagar med stand i Bergen sentrum. Mange stilte opp og sjølv om det ikkje vart så mange nye medlemmer, fekk vi i alle høve ein del nye underskrifter på oppropet om EØS.

– Nytt av året har vore standsaktivitet i Nordhordland. Vi har hatt stand i både Knarvik og ved Lindås senter, fire gonger i alt, og vi opplevde det gledelege i å få fleire nye medlemmer og mange underskrifter på oppropet. Det er også kjekt å koma i snakk med folk, formidla kunnskap og delta i diskusjonar. I all hovudsak vert vi tatt godt imot og mange folk er forvitne og vil vita meir. Det er bra.

– Dette gav meirsmak, og vi tenkjer at vi vil halda fram med å stå på stand i distriktet. Vi har godt håp om å få løyve til det frå senterleiinga. Det å vera aktiv i Nordhordland kan på sikt føra til at vi får danna eit nytt lokallag her, seier Toril Mongstad.

AV SINDRE HUMBERSET

sindre.humberset@neitileu.no

HEDMARK BESTE VERVEFYLKE:

Hedmark har vervet flest

Hedmark ble beste vervefylke i Nei til EUs vervekampanje med **77 nye medlemmer**. Det ivrige fylkeslaget fortsetter vervekampanjen sin.

Hedmark la inn en ekstra innsats i vervekampanjeukene i april.

– Hedmark Nei til EU har allerede kommet godt i gang med medlemsvervingen. Men vi har en rekke planlagte aktiviteter i kampanjeukene, som åpne møter og stands ulike steder i fylket som vi skal gjennomføre, sa fylkesleder Kari Gjems ved inngangen til kampanjeukene.

– Vi i Hedmark Nei til EU er litt utålmodig og er allerede godt i gang med medlemsvervingen, sier verveansvarlig Idar Tollan.

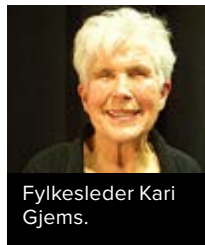
– Vi har en vervekampanje rettet mot landbruket i fylket. Hedmark er jo stor på landbruk, og vi har kontaktet en rekke tillitsvalgte innen landbruks-samvirket med godt resultat. Vi har fordelt lister over tillitsvalgte i de ulike områdene i fylket, og så er disse fordelt på styremedlemmene i fylkeslaget med ansvar får å ringe og verve, sier Tollan.

– Vi har godt resultat på dette arbeidet, og har i løpet av en ukes tid vervet 45 nye medlemmer. Landbruket er jo etter hvert blitt sterkt berørt av EØS-avtalen, med stadig økt import av landbruksvarer gjennom artikkel 19. Og nylig har Norge og EU sluttført nye artikkel 19 forhandlinger, hvor Norge har gitt etter for ytterligere økte importkvoter på ost og kjøtt fra EU. Dette er noe som ikke blir godt mottatt innen landbruket, og lokale tillitsvalgte innen landbrukssamvirket ser behov for et sterkt Nei til EU, og det er lett å få de fleste som vi ringer til som medlemmer, sier Idar Tollan.

– Vi i Hedmark Nei til EU anbefaler andre fylkeslag til å gjøre det samme overfor lokale tillitsvalgte innen landbrukssamvirket i sine regioner. Det er hyggelig å ta en telefon til lokale matprodusenter, og så er det så veldig hyggelig når du får et ja fra dem. Dette inspirerer til å fortsette telefonverv-

Vervesjefen igang. Idar Tollan er verveansvarlig i Hedmark Nei til EU. Her er han i gang med ringeverving. FOTO: RIGMOR TOLLAN

Fylkesleder Kari Gjems.

gen, sier verveansvarlig Idar Tollan.

Hedmark Nei til EU fortsetter medlemsvervingen etter kampanjeukene, og håper å nå 100 nye medlemmer før sommeren.

Ivrig vervegeneral i Hedmark

Hedmark Nei til EU har utnevnt Idar Tollan til vervegeneral. Han er drivkraften i vervearbeidet i fylket og får store resultater.

Rigmor Tollan, fylkesstyremedlem i Hedmark Nei til EU, ga Standpunkt en liten situasjonsrapport. Hun er svært godt fornøyd med sin vervegeneral, og ektefelle, Idar Tollan.

– Hedmarks verveansvarlige har hovedansvaret for at vervekampanjer planlegges godt, med fordeling av ansvar ut fra kapasiteten til hver enkelt i styret. Men det viser seg jo stadig at våre personlige målsettinger for verving kan være vanskelige å innfri, sier Rigmor Tollan.

– Da er det godt å ha en hovedansvarlig som hjelper til i innspurten. Og heldigvis liker denne vervegeneralen vår godt å ringe rundt og prate med folk om både EU/EØS, Nei til EUs viktige rolle og vårt behov for å ha en stor medlemsmasse. Og ikke minst: Han liker det å trekkes med i en prat rundt andre relaterte temaer som dukker opp i løpet av samtalen.

– Til inspirasjon for oss alle.

Nei til EU-leder Kathrine Klevealand er svært glad for å ha det ivrige ekteparet med på laget.

– Slike entusiaster som Idar Tollan, setter vi enormt stor pris på. Han viser at verving er en jobb, men også hvor mye Nei til EU får igjen når jobben gjøres, og at det er moro underveis.

Nei til EUs kvinnekongress 2017

Nei til EUs kvinnevalg inviterer til Kvinnekongress 4. og 5. november 2017, med temaet «Kvinner og EØS – Krise i Europa. Får kvinner det verre nå?» Det blir spennende temaer og flotte innledere. Hovedtemaer blir: «Sosial dumping i kvinneyrker» og «Gjeldskrisen har blitt en sosial krise – Konsekvenser for kvinner.» Foreløpig er følgende innledere på plass: Helene Bank, For velferdsstaten, Mimmi Kvisvik, FO, Sara Bell (bildet), Fagforbundet, Bergen, Ebba Boye, Manifest analyse og Ellen Engelstad fra «Solidaritet med Hellas-aksjonen». I tillegg blir det kultur og bokbad. Sett av datoene 4. og 5. november 2017!

Tove Bøygard og Nei til EU samarbeider om musikkvideo

Artisten med den flotte stemma og det store hjertet overraska og rørte heile konferansen på #NEI2017 med ein ny NEI-song. No vert songen spelt inn og det vert laga musikkvideo.

Tove Bøygard spelte og song på Nei til EU sin årskonferanse #NEI2017, og framførte nei-songen «Folkestyre i alle land». Den hadde Bøygard laga spesielt til Nei til EU, og ho både overraska og rørte konferansedeltakerne.

– Ideen om å spele inn songen og lage ein musikkvideo vart unnfanga

der og då, seier Kathrine Klevealand, leiar i Nei til EU.

– Tove Bøygard er ein samfunnsengasjert aktiv artist som deler Nei til EUs hjertesaker. Songen inviterer til allsong og teksten trefte oss Nei til EU-arar midt i hjartet, seier ho.

I april hadde Tove Bøygard og videoprodusent Sara Andersson møte med Kathrine Klevealand og informasjonsrådgjevarane Sindre Humberset og Eivind Formoe om å lage video.

Ein smakebit ...

«I Brussel sit dei mektige
Og vil styre våre liv
Dei gjer pokker i folkestyre
Gjennom alle sine direktiv
La demokratiet leva
La uss styre der me bur»

Frå songen «Folkestyre i alle land» av Tove Bøygard.

Nordland Nei til EU mot ACER

Nordland Nei til EU avholdt lørdag 25. mars årsmøte, der det ble valgt nytt styre. Det nye styret består av Christian Torseth (Sortland) (på bildet), leder, Tine Olsen (Sortland) nestleder, Ragnhild Arnesen (Rana) kasserer, Lars Nielsen (Rana) sekretær, og Marianne Kilavik (Fauske) styremedlem. Årsmøtet vedtok også uttalelse om regjeringens planlagte suverenitetsavståelse av energi og vannkraftsektoren til ACER, EUs energiregulatorbyrå. Uttalelsen heter «EUs energiregulatorbyrå er grunnlovsstridig å innføre!»

Nordland Nei til EU «krever derfor at regjeringen respekterer Grunnloven og beholder kontrollen med norsk vannkraft og energiproduksjon på norske hender.»

AV KARL-SVERRE HOLDAL

karl-sverre.holdal@neitileu.no

NEI TIL EUS VERVEKAMPANJE 2017:

– Veldig mye godt vervearbeid

– Resultatet av vervingen ved utgangen av mai måned, er at Hedmark toppe vervelisten med hele **77 nye medlemmer**, sier Trude Koksvik Nilsen, fagansvarlig for organisasjon i Nei til EU.

Nei til EUs vervekampanjeuker 17.–30. april er nå over med god margin, men vervearbeidet fortsatte også etter kampanjeukene, og i denne oppsummeringen av vervekampanjen har vi tatt med hele mai måned.

– Alle fylker ble oppfordret til å gjennomføre minst to tiltak i løpet av de to aksjonsukene. Hvilke type tiltak kunne bestemmes i hvert enkelt fylke ut fra lokale forutsetninger og økonomi. Beste fylke vil bli gjort stas på under rådsmøtet i november, basert på prosentvis økning av medlemstall i løpet av verveaksjonsukene, sier Trude Koksvik Nilsen.

275 nye medlemmer

I forkant av kampanjen ble det laget ringelister på tillitsvalgte i Tine og Nortura og disse ble sendt ut til de fylker som bestilte ringelister.

– Mange har opplevd at listene er veldig trivelige å verve på, og flere fylkeslag kan vise til gode resultater. Resultatet for vervingen ved utgangen av mai måned, er at Hedmark toppe vervelista med hele 77 nye medlemmer og er etterfulgt av Hordaland og Nordland med 39 og Oppland med 34 nye medlemmer, sier hun.

Til tross for godt vervearbeid i mange fylker ble ikke vervemålet nådd

i løpet av kampanjeukene. Resultatet ved utgangen av mai var 275 nye medlemmer.

– Det er et stort potensiale der ute, og vervemålet på 1000 nye medlemmer bør opprettholdes og bli et mål for året. Med 275 nye medlemmer hittil, gode ringelister og ekstra oppfølging og motivering av fylkene, bør målet være innen rekkevidde, sier Nilsen.

Nettside og løpeseddelutdeling

Forut for kampanjen ble det laget en kampanjeside på www.neitileu.no, der det ble lagt ut aktuelt materiale. Alle fylkeslag ble invitert til å gi tilbakemeldinger med bilder og annet innhold som kunne legges ut der, og på egne hjemmesider og egne sider på Facebook. Det ble også iverksatt en vervekampanje på den sentrale Facebook-siden.

– Forut for kampanjen ble det laget en generell verveløpeseddel. Denne ble trykt opp i et antall på 20 000. Dette er en løpeseddel som kan brukes utover kampanjeukene. Disse ble sendt ut til fylkene i et antall som de bestilte, og de fylker som ikke bestilte fikk tilsendt 500.

– Utover dette ble det i forkant av kampanjeukene sendt ut 4700 eksemplarer av TISA på 10 min, 6000 vervevisittkort og 237 verveblokker. Dette er

også materiell som kan brukes gjennom hele året, sier Nilsen.

Vervedugnad i sentralstyret

På Nei til EUs styremøte lørdag 29. april ringte styremedlemmene til mulige nye medlemmer. Resultatet ble åtte nye Nei til EU-ere i Finnmark.

Siden det var verveuker måtte selvsagt også styret bidra helt konkret. På sentralstyremøtet lørdag 29. april ringte styremedlemmene til personer på lister fra Finnmark.

Hyggelige nordnorske stemmer var positive, og i løpet av en forholdsvis kort ringejobb hadde Finnmark Nei til EU fått åtte nye medlemmer. Ekstra

**AV SINDRE
HUMBERSET OG
KARL-SVERRE
HOLDAL**

standpunkt@
neitileu.no

VARME ORD & STIKK I SIDA

Standpunkt vil i dette nummeret dele ut Varme ord og Stikk i sida til:

Varme ord

Vervegeneral Idar Tollan i Hedmark får varme ord for sin eksepsjonelle verveinnsats. Hedmark Nei til EU tilbyr til og med andre fylker vervehjelp. Takk, Idar & co!

Stikk i sida

Landbruks- og matminister Jon Georg Dale har gjennom ny artikkel 19-avtale lagt til rette for økt matimport fra EU. Med Stortingets mål om økt matproduksjon på norske ressurser er dette et paradoks.

TIPS OSS!

Standpunkt-redaksjonen blir alltid glad for tips fra leserne. E-post: standpunkt@neitileu.no | SMS: Send NTEU tips [ditt tips] til 2030

Standpunkt

Ansvarlig redaktør:
Kathrine Kleveland

Redaktør:
Sindre Humberset

Layout:
Sindre Humberset

Redaksjon:
Hildegunn Gjengedal, Toril Mongstad, Christian Torseth, Natalie Hansen og Dag Seierstad.

Korrektur:
Kjell Arnestad

Opplag: 26 000

Redaksjonen avsluttet:
15.6.2017.

Trykkansvarlig:
Porteføljeforvaltning Norge AS

Annonser og istikk:
Ta kontakt for pris og informasjon. Budskapet i annonser og innstikk står for annonsørens regning og trenger ikke være sammenfallende med Nei til EUs syn.

Bli medlem
Medlemskap i Nei til EU koster 200 kr første året og kan innbetales til konto 8101 05 60195

Post- og adresse:
Schweigaards gate
34 B, 0191 Oslo
Kontakt oss:
standpunkt@neitileu.no
Telefon:
22 17 90 20

4.

moro var det å sende beskjed nordover der fylkeslaget hadde fylkesårsmøte, og meldingen ble tatt godt imot.

Leder Kathrine Kleveland synes det bare var moro å ringe:

– Når jeg utfordrer andre til å gjøre en jobb med verving, skulle det bare mangle at ikke vi i sentralstyret tok vår jobb, sier Kathrine, som også har vervet noen utenom denne ringerunden.

Det var god stemning etter ringingen, da sentralstyremøtet fortsatte med enda flere på laget for våre saker.

Vervet 23 nye på 1,5 time

I forbindelse med kampanjeukene i slutten av april arrangerte Troms Nei

1. Hordaland Nei til EU på stand på Knarvik senter. Fra venstre Jane Nordlund, Toril Mongstad og Anna Ulrikka Nordlund.

2. Noen av sentralstyremedlemmene under vervingingen. Fra venstre: Anne Lise Hessen Følsvik, Helle Hagenau, Roger Heimli, Heidi Larsen og Tove Berit Berg. FOTO: KATHRINE KLEVELAND

3. Aksjonister fra Troms og Tromsø Nei til EU med informasjonsstand i Tromsø sentrum. Aktivistene vervet 23 nye medlemmer på 1,5 time. FOTO: WIBEKE BERGHEIM

4. Trude Koksvik Nilsen, fagansvarlig for organisasjon i Nei til EU.

til EU stand og verveaksjon i Tromsø noe som resulterte i 23 nye medlemmer på kort tid.

Troms Nei til EU i samarbeid med Tromsø Nei til EU arrangerte en stands og verveaksjon i slutten av april i Tromsø sentrum. Mens noen aksjonister sto ute på stand og delte ut verveløpesedler og annen informasjon, satt tre aksjonister inne og ringte og vervet nye medlemmer.

På standen var folk veldig interesserte, tok imot informasjon og diskuterte med oss. Og inne satt ivrige og effektive ververe som i løpet av 1,5 time vervet hele 23 nye medlemmer. De fleste vi ringte til var enige med oss i Nei til EU, og mange av disse syntes det var viktig å bli medlem og støtte det gode og viktige arbeidet som organisasjonen gjør.

– Dette ga oss en stor inspirasjon til å stå på videre, og vi kommer til å fortsette vervearbeidet utover våren og sommeren, sier Eli Berg i Troms Nei til EU. Jo flere vi er, jo sterkere blir vi.

Topp 5

Fem problematiske EU- og EØS-saker.

1 Jernbanelpakke 4

EUs nye jernbanelpakke pålegger anbud om togtrafikken. Regjeringen har startet tilpasningen med sin jernbanelreform. Godtar vi jernbanelpakken, kan ikke en ny regjering omgjøre konkurranseutsettingen. [Opp fra 3. plass]

2 Brexit og EØS

Britene stemte for å forlate EU og starter den formelle utmeldelsen i sommer. Det skaper en ny situasjon både for EU og EØS-avtalen. Mer enn noen gang trenger Norge en bred debatt om alternativene til EØS. [Uendret]

3 Artikkel 19-for-handlinger i EØS

Regjeringen lar EU øke eksporten av landbruksvarer til Norge og undergraver grunnlaget for norsk matproduksjon, gjennom den nye avtalen. [Opp fra sisteplass]

4 ACER og energiunion

Regjeringen har foreslått en norsk tilknytning til EUs energibyrå ACER via overvåkingsorganet ESA i EØS-avtalen. Samtidig vil EU gi ACER økt overnasjonal myndighet i arbeidet med energiunionen. [Ned fra 1. plass]

4 Uro i EU

Misnøye med EU kommer til uttrykk i mange valg dette året. Sekstiårsjubilanten EU ser med uro på flere nasjonale valg i 2017. [Ned fra 4. plass]

Neste Standpunkt

Frist for innlegg og andre innsendte bidrag til nummer 4-2017 er

7. september 2017.

DIGITAL AKTIVISME I NEI TIL EU I 2017:

– I Kristen Nygaards ånd

I tiden fremover vil Nei til EU lansere nye mobiltilpassede nettsider, og vi vil satse enda mer målrettet på **digital aktivisme** – først ut er Facebook.

Nei til EU vil i tiden som kommer gjennomgå en større digital omstilling. Inspirasjonen henter vi fra vår egen historie og vår egen Kristen Nygaard.

At Kristen Nygaard (1926–2002) var Nei til EUs første leder, fra 1988 til 1995, er kjent for de fleste av Nei til EUs medlemmer. Men at han var en pionér innenfor digital teknologi er nok ikke så kjent.

For Nygaard var også professor i informatikk og programmerer, i tillegg til å være en ihuga EU-motstander. Hans sosiale engasjement var sterkt, og han var opptatt av de sosiale konsekvensene av ny digital teknologi.

Nå tar Nei til EU anno 2017 opp tråden i Nygaards arbeid.

Overgang til digitale trykksaker

En stor del av kommunikasjonen innad i Nei til EU går allerede via digitale kanaler – slik som e-post og nyhetsbrev. Men også medlemsavisen vår Standpunkt og skriftserien Vett tilbyr vi nå for skjerm.

Men Nei til EU er ikke bare kommunikasjon innad – vi vil også nå ut! Selvsagt oppnår man mest ved ansikt til ansikt-kontakt, slik som når dere står på stand og skal argumentere for eksempel mot EØS-avtalen. Men om man vil nå ut til mange på kort tid, kanskje flere tusen mennesker, hvorfor ikke «dele ut» vår stadig like populære EØS-guiden på Facebook også?

Kristen Nygaard var en pionér i digital teknologi.

FOTO: ARKIV

Følg oss på nett

- neitileu.no
- www.facebook.com/NeitilEU
- twitter.com/neitileu
- I løpet av høsten vil Nei til EU få nye og mobiltilpassede nettsider.
- Nei til EU gir ut et ukentlig nyhetsbrev med de viktigste sakene og aktivitetene sentralt og lokalt. I tillegg gir vi ut Faglig nyhetsbrev og Kvinnepolitisk nyhetsbrev.
- Meld deg på nyhetsbrevene her: neitileu.no/nyhetsbrev

AV WIBEKE BERGHEIM

Organisasjonsrådgiver i Nei til EU

Vi vil så klart ikke gå bort fra trykt materiell, men vi vil nå tilby et digitalt alternativ for de som ønsker det.

Nye mobiltilpassede nettsider

Vi vet at de aller fleste foretrekker at nyheter og annen informasjonen er bare ett tastetrykk unna – på en smarttelefon. Derfor vil nå våre hjemmesider endelig bli tilpasset lesing på mobil, noe vi håper vil øke trafikken på disse betydelig.

Nei til EU på Facebook

Facebook har blitt en stadig viktigere kanal for nyheter og debatt, og derfor er det viktig for Nei til EU å være synlige og aktive på Facebook. Facebook er også Norges største mediekanal.

På Facebook møter vi våre egne medlemmer, men også mange andre. Vi skaper oppmerksomhet om sakene våre, vi får nye medlemmer, og vi sprer informasjon om arrangementene våre. Vi ser at synlighet på sosiale medier gir svært gode resultater.

Vi ønsker også at fylkes- og lokalagene skal bruke mulighetene som ligger i Facebook.

Å gå i Kristen Nygaards sko kan kanskje ses på som en håpløs oppgave – men Nei til EU er en organisasjon som jobber best sammen, og som oppnår mest når vi er mange.